HE 53/2019 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle Yhdistyneiden kansakuntien hankepalveluiden toimiston Suomen-toimistosta Yhdistyneiden kansakuntien kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi elokuussa 2019 allekirjoitetun sopimuksen Suomen hallituksen ja YK:n välillä YK:n hankepalveluiden toimiston Suomen-toimistosta sekä lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Sopimuksen keskeisenä tavoitteena on sopia toimiston perustamisesta Suomeen, sen oikeudellisesta asemasta sekä toimiston ja sen henkilöstön erioikeuksista ja vapauksista.

Sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun Suomen hallitus ja YK:n hankepalveluiden toimisto ovat ilmoittaneet toisilleen saattaneensa päätöksen ne menettelyt, joita kummaltakin osapuolelta edellytetään, jotta sopimus sitoisi niitä. Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan, kun sopimus tulee voimaan.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ....1
SISÄLLYS....**ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
PERUSTELUT....3
1 Asian tausta ja valmistelu....3
1.1 Tausta....3
1.2 Valmistelu....3
2 Sopimuksen tavoitteet....5
3 Keskeiset ehdotukset....5
4 Esityksen vaikutukset....5
5 Lausuntopalaute....6
6 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön....6
7 Voimaantulo....20
8 Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus....20
9 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus....20
LAKIEHDOTUS....22
Yhdistyneiden kansakuntien hankepalveluiden toimiston Suomen-toimistosta Yhdistyneiden kansakuntien kanssa tehdystä sopimuksesta....22
SOPIMUSTEKSTI....23

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

YK:n hankepalveluiden toimisto (*United Nations Office for Project Services*, UNOPS) on osa YK:ta ja samalla itsenäinen toimisto. UNOPS perustettiin 19.9.1994 YK:n yleiskokouksen päätöslauselmalla A/RES/48/501. UNOPS tarjoaa tukipalveluja YK:lle, YK:n jäsenvaltioille ja muille toimijoille esimerkiksi hankkeiden hallinnoinnissa, hankinnoissa ja kestävän infrastruktuurin rakentamisessa. UNOPS on toimeenpaneva järjestö, ja sen toiminta kattaa laajasti eri sektoreja, kuten kehitysyhteistyön, humanitaarisen avun ja rauhanturvaamisen. UNOPS toimii yhteistyössä yksityisen sektorin kanssa palvellen kestävän kehityksen tavoitteita. UNOPSin toiminta ei perustu jäsenvaltioiden maksamiin vuosittaisiin jäsenmaksuihin tai vapaaehtoisrahoitukseen, vaan se rahoittaa itse toimintansa projekteistaan saamillaan tuotoilla.

UNOPS siirsi päämajansa New Yorkista Kööpenhaminaan vuonna 2006. UNOPSin palvelutuotannon arvo on kasvanut vuosina 2012–2015 noin 14 % vuodessa. Vuonna 2018 palvelutarjonnan arvo oli noin 1,65 miljardia euroa (1,86 miljardia USD). Vuosina 2018–2019 tulojen on budjetoitu olevan 169,4 miljoonaa euroa (179,3 miljoonaa USD). UNOPSilla on maailmanlaajuisesti yli 3 kuukauden sopimuksella olevia työntekijöitä yhteensä 4 618.

UNOPS on laajentamassa sosiaalisen vaikuttavuussijoittamisen aloitettaan (*Social Impact Investing Initiative*, S3I). Vaikuttavuussijoittamisella tarkoitetaan investointeja, joilla pyritään saamaan aikaan huomattavia sosiaalisia ja yhteiskunnallisia parannuksia . Tällä toiminnalla UNOPS luo innovatiivisia ja skaalattavia rahoitusratkaisuja kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi. UNOPSin vaikuttavuussijoittamisen aloitteen painopisteinä ovat sosiaalinen asuntotuotanto, uusiutuvat energiainvestoinnit sekä terveysinfrastruktuuri. UNOPS katsoo hyödylliseksi, että vaikuttavuussijoittamista ei hoidettaisi pelkästään Kööpenhaminan päämajasta käsin, vaan sillä olisi toisessa maassa vastuullisuussijoittamiseen keskittyvä toimisto.

UNOPSin on tarkoitus myöhemmin, toimiston perustamisen jälkeen, perustaa Suomessa erillinen yksityisoikeudellinen säätiö (*UNOPS Foundation*). UNOPS tekee sen kanssa yhteistyötä strategisten investointien toteuttamiseksi.

1.2 Valmistelu

Sopimuksen valmistelu

Innovatiiviset rahoitusmekanismit olivat osa YK:n vuoden 2002 Monterreyn kehitysrahoituskonferenssin suosituksia. Niistä on tullut tärkeä osa YK:n kehitysrahoitusagendaa, mukaan lukien vuoden 2015 Addis Abeban kehitysrahoituskonferenssin suositukset.

Vuodesta 2015 alkaen UNOPSin sosiaalisen vaikuttavuussijoittamisen aloite on saanut hyväksynnän ja valtuutuksen UNOPSin toimintaa ohjaavalta ja valvovalta johtokunnalta viiteen eri otteeseen. Ohjelmatoimiston perustaminen ja siirtäminen Helsinkiin ei vaadi erillistä johtokunnan päätöstä. UNOPSin johto on informoinut YK:n pääsihteeriä aikeesta perustaa toimisto Helsinkiin, ja päätöksellä on pääsihteerin voimakas tuki.

Myös muilla kansanvälisillä järjestöillä on sosiaalisen vaikuttavuussijoittamisen aloitteita. Esimerkiksi Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön ohjelma (*OECD Social Impact Investment Initiative)* painottuu neljälle temaattiselle kokonaisuudelle: rahoitus, innovaatiot, politiikkatoimet ja tieto.

Kansallinen valmistelu

Suomi on pitkään tehnyt yhteistyötä UNOPSin kanssa vienninedistämisessä ja kehitysyhteistyössä. UNOPS oli Suomeen yhteydessä joulukuussa 2018 esittäen keskustelun aloittamista Suomeen perustettavasta toimistosta, joka keskittyisi UNOPSin vaikuttavuussijoittamisen aloitteeseen. UNOPS oli kiinnostunut toiminnon keskittämisestä Suomeen, koska Suomessa on vahva innovaatio- ja vaikuttavuussijoittamisen ympäristö sekä läpinäkyvä yhteiskunta, ja korruptio on vähäistä. Toimiston henkilömääräksi arvioidaan tulevan vähintään 10 henkilöä ja enintään 20.

Alustavien keskustelujen jälkeen ja UNOPSin edustajien vierailtua Suomessa valtioneuvosto asetti 14.3.2019 neuvotteluvaltuuskunnan UNOPSin kanssa käytäviin neuvotteluihin. Neuvotteluvaltuuskunnan puheenjohtajana toimi ulkoministeriön edustaja, ja valtuuskunnan jäseninä olivat edustajat sisäministeriöstä, valtionvarainministeriöstä, työ- ja elinkeinoministeriöstä sekä sosiaali- ja terveysministeriöstä.

YK:n puolesta neuvotteluihin osallistuivat YK:n sihteeristön oikeuspalvelun edustajat sekä UNOPSin New Yorkin ja Kööpenhaminan toimistojen edustajat. Suomi ehdotti neuvotteluissa merkittäviä muutoksia UNOPSin esittämään ensimmäiseen sopimusluonnokseen. UNOPSin lähtökohtana neuvotteluissa olivat erityisesti järjestön päämajaa koskeva sopimus Tanskan kanssa sekä muiden maiden kanssa tehtyihin isäntämaasopimuksiin perustuva YK:n päätoimipaikkojen yleinen käytäntö Euroopassa. Suomi pyrki mahdollisimman yhdenmukaiseen linjaan suhteessa toimipaikkasopimuksiin, joita Suomi on tehnyt Suomessa jo sijaitsevien kansainvälisten järjestöjen kanssa. Samalla otettiin huomioon, että osa Suomen neuvottelemista sopimuksista on tehty jo kauan sitten erilaisessa toimintaympäristössä. Lisäksi Suomen tekemissä toimipaikkasopimuksissa on huomioitu kunkin järjestön erityispiirteet sekä YK:n järjestöjen osalta Suomea velvoittava YK:n erioikeuksia ja vapauksia koskeva kansainvälinen yleissopimus (SopS 23/1958), jäljempänä YK:n privilegiosopimus. Suomen aiemmat kansainvälisten järjestöjen toimipaikkasopimukset poikkeavat jonkin verran muiden eurooppalaisten maiden käytännöistä YK:n toimistoille myönnettävissä etuuksissa, mikä oli nähtävissä erityisesti verotuskysymyksissä.

Ulkoministeriö lähetti perustuslain 97 §:n 1 momentin mukaisesti tilannekatsauksen UNOPSin sopimusneuvotteluista eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle (UTP 4/2019 vp). Neuvotteluissa haasteellisiksi muodostui erityisesti kaksi kysymystä: UNOPSin henkilöstön ajoneuvon veroton tuonti Suomeen tai hankinta Suomessa sekä henkilöstön Suomessa asumisen huomiotta jättäminen missä tahansa hankitun tulon asumisperusteisessa verotuksessa. Ulkoasiainvaliokunta antoi asian johdosta lausuman, jossa se yhtyi valtioneuvoston linjaan ja piti tärkeänä sitä, että avoimissa neuvottelukysymyksissä pyritään lopputulokseen ensisijaisesti Suomen esitysten mukaisesti. Ajoneuvon verottomaan tuonnin tai hankinnan osalta valiokunta piti riskialttiina sellaista neuvotteluratkaisua, joka asettaisi UNOPSin henkilökunnan eriarvoiseen asemaan vastaavassa asemassa oleviin diplomaattisten edustustojen virkamiehiin nähden. Jos ajoneuvon verottomaan tuontiin tai hankintaan liittyvää verovapautta nykykäytännöstä laajennettaisiin, voisi se johtaa myös muiden Suomessa toimivien kansainvälisten järjestöjen vastaavanlaisiin vaateisiin. Lisäksi valiokunta kiinnitti huomiota sopimuksen nimen lopulliseen muotoiluun. Suomi huomioi ulkoasiainvaliokunnan antaman lausuman, kun sopimusneuvottelut vietiin päätökseen UNOPSin kanssa.

Lopullisesta sopimusluonnoksesta pyydettiin lausunnot sisäministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, sekä sosiaali- ja terveysministeriöltä. Sisäministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, sekä sosiaali- ja terveysministeriö vahvistivat, että sopimus on niiden puolesta allekirjoitettavissa. Valtiovarainministeriö ilmaisi lausunnossaan pitävänsä valitettavana, että sopimukseen sisällytetään määräys (sopimuksen XIII artiklan 1 kohdan k alakohta), joka voisi johtaa tilanteeseen, jossa henkilö ei ole missään verovelvollinen maailmanlaajuisista tuloistaan, ja ehdotti, että ulkoministeriö vielä tiedustelisi mahdollisuutta kyseisen kohdan poistamiseen. Neuvotteluvaltuuskunnan puheenjohtaja keskusteli asiasta YK:n oikeuspalvelun kanssa. Kysymys oli YK:lle tärkeä, koska YK:n näkemyksen mukaan artiklassa määrätty vapautus vastaa oikeaa tulkintaa YK:n privilegiosopimuksesta ja sitä ei sen vuoksi ole mahdollista poistaa. YK:n oikeuspalvelu kuitenkin vahvisti, että järjestön henkilöstö on vastuussa YK:n-tulon ulkopuolisten tulojen verojen maksamisesta valtiossa, jossa tulo on ansaittu. Muutoin virkamies syyllistyisi YK:n henkilöstösääntöjen rikkomiseen. Valtiovarainministeriö vahvisti tämän jälkeen, että sopimus on allekirjoitettavissa siten, että kyseinen määräys sisältyy sopimukseen.

Tasavallan presidentti myönsi sopimuksen allekirjoitusvaltuudet valtioneuvoston esittelystä 5.7.2019. UNOPSin Suomen-toimiston sopimus allekirjoitettiin Helsingissä 12.8.2019.

Hallituksen esitysluonnos lähetettiin lausunnoille sisäministeriöön, valtiovarainministeriöön, työ- ja elinkeinoministeriöön, sekä sosiaali- ja terveysministeriöön. Kaikki ministeriöt vastasivat lausuntopyyntöön ja lausunnot ovat saatavilla osoitteesta hankeikkuna.vnv.fi. Lausuntopalautteesta tarkemmin jaksossa 5.

2 Sopimuksen tavoitteet

Suomen hallituksen ja YK:n välillä UNOPSin Suomen-toimistosta tehdyn sopimuksen, jäljempänä UNOPS-sopimuksen, tavoitteena on sopia toimiston perustamisesta Suomeen, sen oikeudellisesta asemasta sekä toimiston ja sen henkilöstön erioikeuksista ja vapauksista.

Toimiston ja henkilöstön erioikeudet ja vapaudet perustuvat oleellisin osin YK:n privilegiosopimukseen. UNOPS-sopimuksen tehtävänä on täsmentää privilegiosopimuksen määräyksiä ja soveltamista sekä määrätä tarpeellisin osin asioista, jotka jäävät privilegiosopimuksen ulkopuolelle.

3 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen hallituksen ja YK:n välisen sopimuksen UNOPSin Suomen-toimistosta.

Esitys sisältää myös ehdotuksen niin sanotuksi blankettilaiksi, jolla saatetaan voimaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.

4 Esityksen vaikutukset

Esityksellä on vähäisiä taloudellisia vaikutuksia sopimukseen sisältyvien verotukseen, tulleihin ja sosiaaliturvamaksuihin liittyvien vapautuksien vuoksi. UNOPSin Suomen-toimisto ja sen varat, tulot ja muu omaisuus on vapautettu välittömistä ja välillisistä veroista sekä kaikista tuonti- ja vientitulleista ja veroista ja tuonti- ja vientirajoituksista sen viralliseen käyttöön tarkoitettujen tavaroiden osalta. Toimiston virkamiehet on vapautettu YK:n heille maksamien palkkojen ja muiden maksujen verotuksesta. Toimiston päällikkö ja virkamiehet, joiden virka-arvo on P/L-5 - tai IICA3 -luokkaa tai sitä korkeampi ja jotka eivät ole Suomen kansalaisia tai asu Suomessa,

sekä heidän puolisonsa ja alaikäiset lapsensa, jotka eivät ole Suomen kansalaisia tai asu Suomessa, saavat ne erioikeudet, vapaudet ja helpotukset, jotka myönnetään Suomeen akkreditoiduille vastaavan tasoisille diplomaattisten edustustojen henkilökunnan jäsenille. Toimistossa odotetaan työskentelevän vähintään 10 ja enintään 20 henkilöä, joista osa on suomalaisia. Näiden määräysten myötä Suomi menettää vähäisessä määrin verotuloja.

Suomalaisyritysten yhteistyömahdollisuudet UNOPSin kanssa vahvistuvat, kun järjestöllä on toimisto Suomessa. Vaikuttavuussijoittamisaloitteessa keskitytään suuriin, vähintään noin 100 miljoonan euron hankkeisiin. Tanskassa on 11 YK:n järjestöä, joissa on yhteensä 1 500 työntekijää. Tanska sijoittaa edelleen vuosittain YK:n kampusten ylläpitämiseen 23,5 miljoonaa euroa. Samalla Tanska arvioi saavansa koko kansantalouden tasolla tuottoa YK:n läsnäolosta Tanskassa noin 200 miljoonaa euroa, sekä henkilöstön kulutuksesta Kööpenhaminassa 74 miljoonaa euroa. Lisäksi Tanska oli esimerkiksi vuonna 2018 YK:n hankintojen kokonaismäärässä kahdeksannella sijalla, kun Suomi vastaavasti oli sijalla 132. Tanskan esimerkki ei ole suoraan verrannollinen UNOPSin Suomen-toimiston vaikutusten suhteen, koska YK-järjestöjä on Kööpenhaminassa merkittävästi enemmän. Silti esimerkki voi olla suuntaa antava.

UNOPSin palveluksessa oleva henkilöstö ei kuulu Suomen sosiaaliturvajärjestelmän piiriin, eikä UNOPS siten maksa työnantajan sosiaaliturvamaksuja. Koko henkilöstöllä on kuitenkin velvoite olla sairausvakuutettu joko YK:n kautta tai muulla tavoin. Suomen kansalaisilla ja Suomessa jo ennen UNOPSissa työskentelyä asuneilla on oikeus kotikunnan palveluihin. Tästä voi aiheutua yksittäistapauksissa kuluja kunnallisen sosiaaliturvajärjestelmän palvelujen käytöstä.

UNOPSin sopimuksessa huomioidaan Suomessa järjestettävien UNOPSin kokousten erioikeudet, vapaudet ja helpotukset siltä osin kuin tästä ei ole jo säädetty laissa ja asetuksessa kansainvälisistä hallitusten välisistä konferensseista (572/1973 ja 728/1973). UNOPSin ollessa toimeenpaneva organisaatio tämä voi lisätä myös muiden YK-järjestöjen kokousten järjestämistä Suomessa. Riippuen kokousten osallistujamäärästä tällä voi olla taloudellista vaikutusta ja se voi lisätä yleismaailmallista tietoisuutta Suomesta kokouskohteena.

Suomi on sitoutunut tukemaan UNOPSin Suomen-toimiston perustamista aluksi viiden vuoden ajan. Suomen tuesta ja sen määrästä päätetään erikseen valtion talousarvioprosessissa kehitysyhteistyömäärärahoista päätettäessä. Ensimmäisen neljän vuoden tueksi ollaan tässä vaiheessa esittämässä yhteensä 20 miljoonaa euroa.

5 Lausuntopalaute

Ministeriöiden lausunnoissa ei nähty esteitä sopimuksen hyväksymiselle. Lausunnoissa annettiin selventäviä lähinnä teknisiä tarkennuksia artiklojen X, XI, XIII, XVI, XVII ja XX perusteluihin. Nämä muutostarpeet on huomioitu hallituksen esityksen jatkovalmistelussa.

6 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön

Johdanto

Sopimuksen johdannossa huomioidaan, että UNOPS toimii itsenäisesti osana YK:ta ja että se on toimeenpaneva järjestö, joka osallistaa myös yksityissektorin kestävän kehityksen tavoitteiden edistämiseksi. UNOPSin sosiaalisen vaikuttavuussijoittamisen aloite mainitaan erikseen, koska aloite on pääasiallinen syy UNOPSin Suomen-toimiston perustamiselle.

I artikla. *Määritelmät*

Artiklassa määritellään sopimuksen kannalta keskeiset käsitteet.

”Toimiston virkamiehet” käsittää sekä YK:n privilegiosopimuksessa määritellyt virkamiehet että muun henkilöstön, joka on palkattu joustavammalla palvelussuhdesopimuksella (niin sanottu IACA-kategoria). Tämä perustuu YK:n vuoden 1946 päätöslauselmaan 76(1), jossa YK:n privilegiosopimuksen määräykset laajennetaan koskemaan myös muuta YK:n henkilöstöä kuin sitä, joka on mainittu privilegiosopimuksen V artiklassa (virkamiehet) ja VI artiklassa (asiantuntijat). Paikallisesti palkatut ja tuntipalkkaiset henkilöt on jätetty määritelmän ulkopuolelle. Virkamiehet-käsite kattaa UNOPS-sopimuksessa myös esimerkiksi harjoittelijat ja YK:n vapaaehtoiset, joiden erioikeuksia ja vapauksia on muuten erikseen rajoitettu.

Perheenjäsenen määritelmässä on huomioitu Suomen ulkomaalaislain (301/2004) lähtökohta ja YK:n soveltama perheenjäsenen määritelmä ilman, että kumpaakaan oltaisiin sellaisenaan suoraan sisällytetty määritelmään. Sopimuksessa perheenjäsenen määritelmä on laajempi kuin ulkomaalaislain kolmannen maan kansalaisia koskeva perheenjäsenen määritelmä (37 §). Samalla UNOPS-sopimuksen määritelmä on suppeampi kuin ulkomaalaislain EU:n kansalaisen perheenjäsenen määritelmä (154 §), koska sopimuksen määritelmä ei kata kaikkia alle 21-vuotiaita lapsia, eikä siihen ole sisällytetty kaikkia virkamiehen ja hänen aviopuolisonsa huollettavina olevia sukulaisia suoraan ylenevässä polvessa, vaan ainoastaan virkamiehen vanhemmat, jotka ovat riippuvaisia virkamiehen huolenpidosta. YK:n henkilöstösäännöissä (ST/SGB/2018/1) määritellään huolenpidosta riippuvaiset perheenjäsenet (sääntö 3.6.). UNOPS-sopimuksen määritelmään on YK:n henkilöstösäännön perusteella sisällytetty virkamiehen 18–21-vuotias lapsi, joka opiskelee kokoaikaisesti yliopistossa tai vastaavassa oppilaitoksessa, ja virkamiehen minkä tahansa ikäinen lapsi, jolla on pysyvä tai pitkäaikaiseksi otaksuttava vamma. Sopimuksessa perheenjäsenen määritelmään ei kuitenkaan ole sisällytetty YK:n henkilöstösäännöissä toissijaisena huollettavana mainittua virkamiehestä riippuvaista siskoa ja veljeä.

Määritelmistä toimiston virkamiehen ja perheenjäsenen määritelmät kuuluvat lainsäädännön alaan. Perheenjäsen on Suomessa määritelty ulkomaalaislaissa (37 § ja 154 §). Mainitut määritelmät vaikuttavat myös välillisesti sopimuksen muiden aineellisten, lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten tulkintaan ja soveltamiseen.

II artikla. *Toimiston perustaminen*

Artiklassa määrätään UNOPSin toimiston toimipaikan perustamisesta Suomeen.

III artikla. *Oikeushenkilöllisyys*

Artiklan mukaan UNOPSin toimistolla on Suomessa oikeushenkilöllisyys ja siten kelpoisuus tehdä sopimuksia, hankkia ja luovuttaa kiinteää ja irtainta omaisuutta sekä panna vireille oikeudenkäyntejä. Artikla vastaa YK:n privilegiosopimuksen 1 artiklan kirjausta YK:n oikeuskelpoisuudesta.

Oikeushenkilöllisyydestä ja siihen liittyvästä oikeustoimikelpoisuudesta ja oikeudellisesta toimintakyvystä säädetään Suomessa lailla, joten määräys kuuluu lainsäädännön alaan.

IV artikla. *Sopimuksen tarkoitus ja soveltamisala*

Artiklassa määrätään, että sopimuksella säännellään UNOPSin toimiston asemasta Suomessa ja erityisesti sen toimitilojen ja virkamiesten asemasta. Siinä todetaan lisäksi, että Suomi ja UNOPS voivat UNOPS sopimuksen lisäksi tehdä hankekohtaisia sopimuksia.

V artikla. *Yleissopimuksen soveltaminen*

Artiklassa todetaan, että Suomi soveltaa UNOPSin Suomen-toimistoon YK:n privilegiosopimusta. UNOPS on osa YK:ta, ja siten tämä artikla on toteava, eli privilegiosopimuksen soveltamisalaa ei laajenneta.

YK:n privilegiosopimuksen voimaansaattamisesta on säädetty lailla (23/1958).

VI artikla. *Toimiston loukkaamattomuus*

Artiklan 1 kohdassa määrätään toimiston ja sen omaisuuden, arkiston ja televiestinnän loukkaamattomuudesta. Ne vapautetaan kaikenlaisesta lainkäytöstä, jollei yksittäistapauksessa tästä vapautuksesta ole nimenomaisesti luovuttu YK:n privilegiosopimuksen mukaisesti. Lainkäyttöä koskevasta vapautuksesta luopuminen ei kuitenkaan koske täytäntöönpanotoimia. Kohta perustuu YK:n privilegiosopimuksen II artiklan 2 ja 3 §:ään.

Artiklan 2 kohdassa määrätään, että tulipalon tai muun pikaisia suojelutoimia edellyttävän hätätilanteen sattuessa toimiston päällikön oletetaan antaneen suostumuksensa toimitiloihin menemiseen tarvittaessa, jollei häntä voida tavoittaa ajoissa.

Artiklan 3 kohta vahvistaa, että UNOPSin toimitiloja voidaan käyttää kokouksiin, seminaareihin, näyttelyihin ja muihin, näihin liittyviin toimintoihin, joita toimisto tai muut YK:n yksiköt järjestävät. Artiklan 4 kohdan mukaan toimitiloja ei käytetä sopimuksen tarkoituksen ja soveltamisalan vastaisesti. Artiklan 5 kohdan mukaan UNOPS estää toimiston toimitilojen käyttämisen turvapaikkana henkilöille, jotka välttelevät pidättämistä Suomen lainsäädännön perusteella.

Lainkäytöllinen koskemattomuus merkitsee toimiston ja sen omaisuuden vapautusta kaikesta, lähinnä siviili- ja hallinto-oikeudellisesta, tuomiovallasta Suomen lainkäyttöpiirissä. Omaisuuden vapautus pakkotoimista koskee erilaisia hallinnollisia ja prosessuaalisia pakkokeinoja ja turvaamistoimia. Artiklassa määrätty toimiston tilojen, arkiston ja asiakirjojen loukkaamattomuus poikkeaa paikkaan kohdistuvan etsinnän ja takavarikon osalta Suomen lainsäädännöstä. Takavarikosta turvaamistoimena säädetään muun muassa oikeudenkäymiskaaren (4/1734) 7 luvussa. Hallinnollisista pakkotoimista säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990). Omaisuuden pakkolunastuksesta säädetään muun muassa laissa kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta (603/1977). Valmiuslaissa (1552/2011) säädetään omaisuuteen kohdistuvista pakkotoimista poikkeusolojen aikana. Ulosottokaaressa (705/2007) säädetään tuomioiden ja päätösten täytäntöönpanosta.

VII artikla. *Turvallisuus ja suojelu*

Artiklassa todetaan, että UNOPS on vastuussa turvallisuudesta ja järjestyksen ylläpitämisestä toimitiloissaan. Samalla Suomi tarjoaa toimistolle ja sen henkilöstölle toimiston toiminnan tehokkaaseen harjoittamiseen tarvittavan turvallisuuden. UNOPSin Suomen-toimiston päällikön pyynnöstä toimivaltaiset viranomaiset toteuttavat mahdolliset toimenpiteet, joita tarvitaan lain

ja järjestyksen ylläpitämiseksi toimiston toimitiloissa tai niiden välittömässä läheisyydessä. Ensisijaisesti tämä tarkoittaa tavanomaista yhteistyötä viranomaisten, kuten poliisin tai suojelupoliisin, kanssa, näiden oman tilannearvion perusteella.

Järjestyslaissa (612/2003) säädetään yleisen järjestyksen ja turvallisuuden edistämisestä. Poliisilain (872/2011) 2 luvun 5 §:ssä säädetään julkisrauhan suojaamisesta. Poliisimiehellä on oikeus rikoslain (39/1889) 24 luvun 3 §:ssä tarkoitetun julkisrauhan suojaaman tilan tai muun paikan haltijan tai tämän edustajan pyynnöstä poistaa henkilö, joka ilman laillista oikeutta tunkeutuu, menee salaa tai toista harhauttamalla taikka kätkeytyy sinne tai jättää noudattamatta käskyn poistua sieltä.

VIII artikla. *Isäntämaan julkiset palvelut ja rahoitus*

Artiklan 1 ja 2 kohdan tarkoituksena on, että UNOPS saa kaikki tarvittavat tavanmukaiset julkiset palvelut samoin ehdoin kuin muut edustustot ja että palvelujen keskeytykset eivät pääse haittaamaan sen toimintaa. Lisäksi, osana tukeaan UNOPSin toiminnalle, Suomi lupautuu saattamaan UNOPSin saataville alustavasti kalustetun toimistotilan, joka soveltuu palvelemaan UNOPSin päätoimipaikkana Suomessa.

Artiklan 3 kohdassa todetaan Suomen rahoittavan UNOPSin toimiston perustamista aluksi viiden vuoden ajan. Rahoituksesta päätetään erikseen osana valtiontalouden talousarvioprosessia.

Artiklan 4 kohdan mukaan Suomi pitää julkisten palveluiden turvaamista häiriötilanteissa UNOPSille yhtä tärkeänä kuin keskeisten valtion virastojen ja elinten palvelutarpeita.

Artiklan 5 kohdan mukaan artiklan määräykset eivät estä Suomen palontorjunta- ja terveydensuojelumääräysten kohtuullista soveltamista.

IX artikla. *Viestintää koskevat helpotukset*

Artikla täydentää YK:n privilegiosopimuksen III artiklan määräämiä tietoyhteyksiä koskevia helpotuksia. Suomi sitoutuu varmistamaan UNOPSin virallisen viestinnän loukkaamattomuuden, käytettävistä viestimistä riippumatta. Lisäksi UNOPSilla on oikeus käyttää radio-, satelliitti- ja muita televiestintälaitteita. Suomella ei tällä hetkellä ole nimenomaisesti YK:lle rekisteröityjä taajuuksia, mutta Suomi antaa hakemuksesta sopivat taajuudet UNOPSin käyttöön.

Perustuslain 10 §:n 2 momentissa säädetään kirjeen, puhelun ja muun luottamuksellisen viestin salaisuuden loukkaamattomuudesta. Perustuslain 12 §:n 1 momentissa puolestaan säädetään sananvapaudesta, johon sisältyy muun muassa oikeus ilmaista ja julkistaa viestejä kenenkään ennakolta estämättä. Radiotaajuuksista säädetään laissa sähköisen viestinnän palveluista (917/2014).

X artikla. *Rahavarat, muut varat ja muu omaisuus*

Artiklassa UNOPS sekä sen rahavarat, muut varat ja muu omaisuus vapautetaan kaikenlaisesta lainkäytöstä, jollei yksittäistapauksessa tästä vapautuksesta ole nimenomaisesti luovuttu YK:n privilegiosopimuksen mukaisesti. Samoin UNOPSin Suomen-toimiston omaisuus ja varat vapautetaan kaikenlaisesta sääntelystä ja valvonnasta sekä kaikenlaisista maksuaikarajoituksista ja muista rajoituksista. UNOPS voi pitää hallussaan ja siirtää rahavarojaan Suomesta toiseen maahan ja Suomen sisällä.

Artiklan mukainen lainkäytöllinen koskemattomuus merkitsee toimiston ja sen omaisuuden ja varojen vapautusta kaikesta, lähinnä siviili- ja hallinto-oikeudellisesta, tuomiovallasta Suomen lainkäyttöpiirissä. Edellä VI artiklan yhteydessä on selostettu Suomen lainsäädännön suhdetta omaisuuden vapautukseen erilaisista hallinnollisista ja prosessuaalisista pakkokeinoista ja turvaamistoimenpiteistä.

UNOPSin omaisuuden ja varojen lainkäyttövapautus perustuu YK:n privilegiosopimuksen II artiklan 7 §:ään. EU:n jäsenyyden ja euroalueeseen kuulumisen vuoksi rahapolitiikka ei pääsääntöisesti enää kuulu Suomen toimivaltaan. Artiklan rahoitusjärjestelyjä koskevat vapautukset poikkeavat kuitenkin niistä valvontaa ja säännöstelyä poikkeusoloissa koskevista määräyksistä, joista säädetään valmiuslaissa. Siltä osin kuin rahapolitiikka valmiuslaissa säädetyiltä osin kuuluu Suomen toimivaltaan, määräys kuuluu lainsäädännön alaan.

Samalla Suomea sitovat kansainväliset säädökset ja Euroopan unionin rahanpesudirektiivi (2015/849/EU) sekä sen nojalla säädetyt kansalliset säädökset, kuten laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä (444/2017), jotka käytännössä velvoittavat muun muassa luotto- ja finanssilaitoksia ja sisältävät oikeushenkilöiden ilmoitusvelvollisuuksia.

XI artikla. *Toimiston vapauttaminen veroista ja tulleista sekä tuonti- ja vientirajoituksista virallisen käyttöön tarkoitettujen tavaroiden osalta*

Artiklan mukaan UNOPSin Suomen-toimisto ja sen varat, tulot ja muu omaisuus vapautetaan kaikista Suomen lainsäädännöllä säädetyistä välittömistä ja välillisistä veroista, jotka kohdistuvat järjestön viralliseen käyttöön suoritettuihin hankintoihin. Lisäksi toimisto vapautetaan kaikista tuonti- ja vientitulleista ja veroista sekä tuonti- ja vientirajoituksista sen viralliseen käyttöön tarkoitettujen tavaroiden osalta.

YK:n privilegiosopimuksen II artiklan 7 §:n perusteella YK on vapautettu kaikista välittömistä veroista. YK ei kuitenkaan vaadi vapautusta veroista, jotka ovat tosiasiallisesti pelkästään maksuja julkisista yleishyödyllisistä palveluista. Kyseessä ovat palvelut, joista peritään maksu palveluiden määrään perustuvan kiinteän taksan mukaisesti ja jotka ovat tarkasti yksilöitävissä. Artikla vastaa YK:n privilegiosopimuksen määräystä.

Lisäksi YK:n privilegiosopimuksen mukaan YK on vapautettu tullimaksuista, eikä se ole tuonti- ja vientikiellon eikä tuonti- ja vientirajoitusten alainen sen viralliseen käyttöön tuotuihin tai vietyihin tavaroihin nähden.

Määräykset verovapaudesta poikkeavat voimassa olevasta välittömiä veroja koskevasta lainsäädännöstä, mutta ne vastaavat kansainvälisille järjestöille tavanomaisesti myönnettäviä erioikeuksia ja vapauksia.

Artiklan määräykset välillisistä veroista myönnettävistä vapautuksista kuuluvat EU:n yksinomaiseen toimivaltaan siltä osin kuin kyseisten määräysten sisällöstä on voimassa unionin lainsäädäntöä.

Arvonlisäverotuksessa sovellettavista vapautuksista ja menettelystä säädetään yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetussa EU:n neuvoston direktiivissä 2006/112/EY. EU:n jäsenvaltioiden on vapautettava verosta tavaroiden maahantuonti sekä tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset, jotka on tarkoitettu sijaintijäsenvaltion viranomaisten tunnustamille kansainvälisille järjestöille kansainvälisten perustamissopimusten tai kotipaikkasopimusten rajoituksin ja edellytyksin.

Tullimaksujen osalta Suomella ei ole enää pääsääntöisesti toimivaltaa, koska asia kuuluu EU:n yksinomaiseen toimivaltaan. Yhteisön tullittomuusjärjestelyn luomisesta annetun neuvoston asetuksen 1186/2009/EY säännökset eivät estä jäsenvaltioita muun muassa myöntämästä tullittomuutta, joka kuuluu kansainvälisille järjestöille kansainvälisten sopimusten tai toimipaikan sijaintia koskevien sopimusten nojalla tavanomaisesti myönnettyihin etuoikeuksiin, mukaan lukien kansainvälisten kokousten yhteydessä myönnetty tullittomuus. Jäsenvaltion on toimitettava komissiolle tiedoksi tällaisen sopimuksen tullimääräykset. Tullilain (304/2016) 44 §:ssä säädetään eräisiin kansainvälisiin sopimuksiin perustuvasta tullittomuudesta.

Perustuslain 81 §:n 1 momentin ja 121 §:n 3 momentin mukaan verovelvollisuuden perusteista säädetään lailla.

Arvonlisäverolain (1501/1993) 129 b §:n 1 momentti ja valmisteverotuslain (182/2010) 18 §:n 1 momentin 2 kohta sisältävät edellytykset verovapauksien myöntämiselle kansainväliselle järjestölle. Arvonlisäverolain 94 §:ssä säädetään poikkeukset maahantuonnin verollisuudesta.

Arvonlisäveron palautuksessa noudatetaan arvonlisäverolain 129 b §:ssä säädeltyä menettelyä: Suomessa sijaitsevalle Suomen tunnustamalle kansainväliselle järjestölle ja tämän henkilökunnalle palautetaan Suomesta ostettujen tavaroiden ja palvelujen hankintaan sisältyvä vero, jos tästä on sovittu perustamis- tai isäntämaasopimuksessa ja isäntämaasopimuksen asettamin rajoituksin. Palautuksen edellytyksenä on, että tavaran tai palvelun verollinen ostohinta on vähintään 170 euroa. Hakemus tehdään neljänneskalenterivuodelta ulkoministeriölle, joka vahvistaa, onko hakijalla perustamis- tai isäntämaasopimuksen, hakijan aseman sekä tavaran tai palvelun käyttötarkoituksen perusteella oikeus palautukseen. Verohallinto tarkistaa muut palautuksen edellytykset ja palauttaa veron.

Arvonlisäverolain 94 §:n 1 momentin 23 kohdassa säädetyn maahantuonnin verottomuuden edellytyksenä on, että maahantuonnista suoritettavan veron peruste lisättynä arvonlisäveron osuudella olisi vähintään 170 euroa. Ulkoministeriö vahvistaa verottomuuden edellytykset.

Ulkoministeriö vahvistaa tullilain 44 §:n perusteella tullittomuuden edellytykset.

Valmisteverotuslain 18 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan valmisteverottomia ovat tuotteet, jotka on tarkoitettu Suomessa toimivien kansainvälisten järjestöjen käyttöön näiden järjestöjen kansainvälisissä perustamissopimuksissa tai niiden toiminnan kotipaikkaa koskevissa sopimuksissa määrätyin rajoituksin ja edellytyksin.

Ulkoministeriö antaa kansainvälisen järjestön pyynnöstä verovapaustodistuksen.

Kun valmisteveron alaisia tuotteita tuodaan unionin ulkopuolelta, menettelystä verottomuuden toteuttamiseksi on voimassa, mitä vastaavien tuotteiden tullittomuudesta säädetään.

XII artikla. *Kokoukset*

Artiklassa huomioidaan Suomessa järjestettävien UNOPSin kokousten erioikeudet ja vapaudet siltä osin kuin niitä ei ole jo sisällytetty YK:n privilegiosopimukseen ja siltä osin kuin niistä ei ole jo säädetty laissa ja asetuksessa kansainvälisistä hallitusten välisistä konferensseista (572/1973 ja 728/1973).

Artiklan 1 kohdassa pyritään laajasti huomioimaan erityyppisten kokousten järjestäminen, mukaan lukien koulutukset.

Artiklan 2 kohdan mukaan UNOPSin kokouksen toimitilat katsotaan YK:n privilegiosopimuksen II artiklan 3 §:ssä tarkoitetuiksi YK:n huoneistoiksi, ja näihin toimitiloihin pääsemiseksi voidaan edellyttää YK:n lupaa ja valvontaa.

Artiklan 3 kohdan mukaan kaikille kokouksen osallistujille ja kokouksen yhteydessä tehtäviä suorittaville henkilöille annetaan sellaiset helpotukset ja palvelut, jotka ovat tarpeen heidän kokoukseen liittyvien tehtäviensä suorittamiseksi itsenäisesti.

Artiklan 4 kohdassa määrätään, että kaikki tarvittavat toimenpiteet toteutetaan, jotta kaikille kokouksen osallistujille ja kokouksen yhteydessä tehtäviä suorittaville henkilöille myönnetään tarvittaessa viisumit ja maahantuloluvat, maksutta ja mahdollisimman nopeasti.

Suomea sitoo Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/399 henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä, jäljempänä Schengenin rajasäännöstö, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 810/2009 yhteisön viisumisäännöstön laatimisesta, jäljempänä Euroopan unionin viisumisäännöstö, joten viisumipäätökset tehdään näiden mukaisesti. Euroopan unionin viisumisäännöstön 16 artiklan 6 kohdan mukaan viisumimaksuja voidaan yksittäistapauksissa jättää perimättä muun muassa, kun tämä palvelee ulko- tai kehitysyhteistyöpoliittista etua.

Maahanmuuttoviraston suoritteiden maksullisuudesta vuonna 2019 annetun sisäministeriön asetuksen (1256/2018) 4 §:n mukaan maksua viisumista tai oleskeluluvasta ei peritä, jos valtioiden kahdenkeskisissä tai muissa kansainvälisissä sopimuksissa on niin sovittu.

Artiklan 5 kohdassa todetaan, että suuremmista kokouksista tehdään tarvittaessa tapauskohtaisia järjestelyjä tai hallintosopimuksia, joissa sovitaan tarkemmin esimerkiksi kokouksen organisaatiosta, turvajärjestelyistä ja rahoituksesta. Tämä on yleinen käytäntö muutenkin suuremmissa kansainvälisissä kokouksissa.

XIII artikla. *Toimiston virkamiehet*

Artiklan 1 kohdan a–h alakohdan määräykset perustuvat YK:n privilegiosopimuksen virkamiehiä koskevaan V artiklaan, jossa määritellään virkamiesten erioikeudet, vapaudet ja helpotukset.

Virkamiehillä on vapautus lainkäytöstä työssään tehtyjen toimien osalta, kaikkiin virkamiehinä antamiinsa suullisiin ja kirjallisiin lausuntoihin nähden sekä virkamiehinä tekemiensä toimien osalta. Vapautus jatkuu myös palvelussuhteen päättyessä (a kohta).

Virkamiehille on myönnetty vapautus pidättämisestä ja vangitsemisesta sekä takavarikosta virkatehtäviensä osalta, jollei heitä ole tavattu itse teosta tekemästä rikosta (b kohta).

Virkamiehet on vapautettu YK:n maksamien palkkojen tuloverosta Suomessa (c kohta). YK pidättää virkamiesten palkasta YK:n henkilöstösääntöjen mukaisen osuuden, joka talletetaan YK:n verontasausrahastoon. Verovapaus ei Suomessa koske YK:n entisten työntekijöiden eläkkeitä (tarkemmin jäljempänä XX artiklan yhteydessä).

Palkasta ja palkkioista maksettavasta verosta säädetään tuloverolaissa (1535/1992). Tuloverolain 12 §:n mukaan Suomessa YK:n palveluksessa oleva henkilö, hänen perheenjäsenensä tai yksityinen palvelijansa ovat, jos he eivät ole Suomen kansalaisia, velvollisia suorittamaan veroa ainoastaan täällä olevasta kiinteistöstä saamastaan tulosta, täällä harjoittamastaan elinkeinosta saamastaan tulosta, suomalaisen asunto-osakeyhtiön tai muun osakeyhtiön osakkeiden taikka

asunto-osuuskunnan tai muun osuuskunnan jäsenyyden perusteella hallitusta huoneistosta saamastaan vuokratulosta sekä muun kuin siinä momentissa tarkoitetun toimen perusteella täältä saamastaan palkka- ja eläketulosta. Lisäksi rajoitetusti verovelvollinen, joka ei ole Suomen kansalainen, ei ole velvollinen maksamaan Suomessa veroa palkastaan tai palkkiostaan, joka on saatu Suomessa pidetylle valtioiden väliselle kokoukselle tehdystä työstä.

Virkamiehet on vapautettu asevelvollisuudesta ja muusta pakollisesta palveluksesta Suomessa (d kohta). Määräys perustuu YK:n privilegiosopimukseen (V artiklan 18 §:n c kohta). YK:n henkilöstösääntöjen (ST/SGB/2018/1 lisäys C) mukaan YK:n virkamiehen on kuitenkin mahdollista saada erityislomaa, jos hän vapautuksesta huolimatta haluaa suorittaa asevelvollisuuden. Asevelvollisuuslain 3 §:ssä (1438/2007) säädetään, että asevelvollisuuden suorittamisesta on lisäksi voimassa, mitä siitä Suomea velvoittavissa kansainvälisissä sopimuksissa määrätään.

Virkamiehet ja heidän perheenjäsenensä on vapautettu maahantulorajoituksista ja ulkomaalaisten rekisteröintimenettelyistä (e kohta). Virkamiehille ja heidän perheenjäsenilleen on taattu Suomessa vapaa liikkuvuus (f kohta). Perustuslain 9 §:n 4 momentin mukaan ulkomaalaisen oikeudesta tulla maahan säädetään lailla. Maasta poistuminen puolestaan on jokaiselle kuuluva, perustuslain 9 §:n 2 momentin mukainen perusoikeus, jota voidaan rajoittaa vain lain säännöksellä. Tällaisia säännöksiä on muun muassa pakkokeinolaissa. Maahantulosta ja Suomessa oleskelusta säädetään ulkomaalaislaissa. Lisäksi Suomea velvoittaa Euroopan unionin viisumisäännöstö,

Virkamiehillä on samat ulkomaanvaluuttoja ja myös ulkomaanvaluuttojen määräisten tilien pitämistä koskevat helpotukset, jotka myönnetään Suomeen akkreditoiduille diplomaattisten edustustojen jäsenille (g kohta), sekä samat heitä itseään, heidän perheenjäseniään ja heidän huollettavanaan olevia perheensä jäseniä koskevat suojeluun ja kotiuttamiseen liittyvät helpotukset, jotka myönnetään kansainvälisten kriisien aikana diplomaattisille edustajille (h kohta).

Artiklan 1 kohdan i alakohdan mukaan virkamiehillä, jotka eivät ole Suomen kansalaisia eivätkä asu Suomessa, on oikeus tuoda maahan tullitta huonekalujaan ja tavaroitaan ottaessaan tehtävänsä vastaan ensimmäistä kertaa sekä samat oikeudet moottoriajoneuvon tullittomaan ja verottomaan maahantuontiin, jotka myönnetään vastaavan arvoisille Suomessa toimivien ulkomaiden diplomaattisten edustustojen virkamiehille. Alakohdassa on selvyyden vuoksi korostettu tämän koskevan vain henkilöitä, jotka eivät ole Suomen kansalaisia tai täällä asuvia, vaikka tämä ilmenee myös artiklan 2 kohdasta. Artiklan 1 kohdan j alakohdan mukaan virkamiehillä on tehtäviensä päätyttyä Suomessa oikeus viedä maasta huonekalunsa ja henkilökohtaiset tavaransa, mukaan lukien moottoriajoneuvot, tullitta ja verotta.

YK:n privilegiosopimuksen V artiklan 18 §:n g kohdan mukaan virkamiehet saavat lisäksi tullivapaasti tuoda maahan huonekalunsa ja muun irtaimistonsa ryhtyessään ensimmäistä kertaa hoitamaan tehtäväänsä asianomaisessa maassa.

Autoverosta säädetään autoverolaissa (1994/1482), josta sopimusmääräys poikkeaa. Ajoneuvon tuontiin tai hankintaan voi kohdistua tuonti- tai hankintatilanteesta riippuen myös tulli ja arvonlisävero. Suomen kansainvälisten järjestöjen toimipaikkasopimuksissa henkilöstön ajoneuvojen verovapaudessa on joitain eroja, mutta linja on ollut melko yhtenäinen. UNOPSin sopimus vastaa tätä käytäntöä. Yleisesti henkilöstön ajoneuvot on vapautettu autoverosta kertaluonteisesti Suomeen muuton yhteydessä. Jos järjestön henkilöstöön kuuluvalla on puoliso mukanaan, koskee veroton hankinta vakiintuneen tulkinnan mukaan yleensä kahta autoa. Koska virkamiehet rinnastetaan tältä osin diplomaattisten edustustojen virkamiehiin, ulkoministeriö vahvistaa tuonnin tai hankinnan verottomuuden edellytykset. Auton myyntiä koskevat autoverolain mukaiset rajoitukset.

Artiklan 1 kohdan k alakohdassa sopimukseen on sisällytetty YK:lle periaatteellisesti merkittävä määräys siitä, että veron määräytyessä asumisperusteisesti niitä ajanjaksoja, joina UNOPSin virkamiehet oleskelevat Suomessa suorittaakseen YK:n tehtäviään, ei katsota asumisajaksi Suomessa. Vastaava määräys on YK:n privilegiosopimuksen IV artiklan 13 §:ssä jäsenvaltioiden edustajista heidän täyttäessään tehtäviään YK:n pää- ja apuelimissä ja YK:n koollekutsumissa kokouksissa. YK:n näkemyksen mukaan tämä on oikea tulkinta YK:n privilegiosopimuksen V artiklan 18 §:n b kohdasta ja välttämätön sen takaamiseksi, että YK:n palveluksessa olevalla henkilöstöllä on maailmanlaajuisesti yhdenmukaiset palvelussuhteen ehdot riippumatta kulloinkin kyseeseen tulevan isäntämaan kansallisista verokäytännöistä. YK katsoo, että kun maassa asuminen johtuu YK:n tehtävistä, tästä ei itsessään tule aiheutua mitään suoria veroseuraamuksia. Määräyksen johdosta toimiston palvelukseen Suomeen tulevia henkilöitä ei voida verottaa maailmanlaajuisista tuloistaan. Samalla YK:n työntekijät ovat velvollisia maksamaan muista tuloistaan kuin YK:n tuloistaan verot sen valtion kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jossa tulo on ansaittu. Määräys ei aiheuta poikkeusta edellä selostetusta tuloverolain 12 §:stä. Siten Suomeen muuten kuin pelkästään asumisperusteisesti liittyvät tulot ovat Suomessa verotettavia.

Artiklan 2 kohdan mukaan Suomen kansalaisia ja täällä asuvia, sekä YK:n vapaaehtoisia ja harjoittelijoita, koskevat vain YK:n privilegiosopimuksen V artiklan 18 §:ssä määrätyt erioikeudet ja vapaudet. Sisällöllisesti nämä erioikeudet ja vapaudet vastaavat pitkälti UNOPSin sopimuksen XIII artiklan 1 kohdan a–h ja j alakohtaa.

XIV artikla. *Toimiston päällikkö ja ylemmät virkamiehet*

Artiklan 1 kohdassa määrätään toimiston päällikön asemasta UNOPSin pääasiallisena viestintäkanavana suhteessa isäntämaa Suomeen.

Artiklan 2 kohdan mukaan UNOPSin Suomen-toimiston päällikölle ja muille ylemmässä asemassa oleville virkamiehille sekä heidän puolisoilleen ja alaikäisille lapsilleen myönnetään samat erioikeudet ja vapaudet kuin diplomaattisille edustajille kansainvälisen oikeuden mukaisesti. UNOPSin henkilöstön luokittelussa tämä tarkoittaa P/L-5- tai IICA3-luokkaa tai tätä ylempää tasoa eli käytännössä vähintään keskijohtoa tai vastaavaa ylempää asiantuntijatasoa. Jos tässä asemassa oleva henkilö on Suomen kansalainen tai asuu Suomessa, hän ei saa diplomaattiseen edustajaan verrannollista asemaa.

Muissa Suomen ja kansainvälisten järjestöjen välisissä toimipaikkasopimuksissa diplomaattiseen edustajaan verrannollinen asema on myönnetty vain kyseisen järjestön johtajalle tai johtajille. Aiempi Suomen käytäntö ei kuitenkaan vastannut muiden eurooppalaisten YK:n isäntämaiden – esimerkiksi Tanskan, Itävallan ja Alankomaiden – nykyistä käytäntöä. Ylempiä virkamiehiä ei odoteta olevan monta UNOPSin Suomen-toimistossa. Koko UNOPSin maailmalaajuisesta henkilöstöstä (4 618) vastaavia ylemmän tason virkamiehiä on noin 3,5 % (146 henkilöä). Toimiston henkilömääräksi arvioidaan tulevan noin 10 henkilöä ja enintään noin 20. Kun tästä vähennetään Suomen kansalaisten tai täällä asuvien osuus, tulee diplomaattisille edustajille myönnettävien erioikeuksien ja vapauksien saajien määrä olemaan UNOPSin Suomen-toimistossa suhteellisen pieni.

Autoverolain vakiintuneen tulkinnan mukaan henkilö voi hankkia tai tuoda verotta yhden ajoneuvon tai kaksi ajoneuvoa, mikäli hänen ulkomaan kansalaisuutta oleva puolisonsa muuttaa hänen mukanaan, ja heihin sovelletaan muutenkin vastaavan tason diplomaattisia edustajia koskevia verolainsäädännön säännöksiä. Toimiston päälliköllä ja ylemmillä virkamiehillä on oikeus henkilökohtaiseen ja perheenjäseniä koskevaan verottomaan tuontiin ja verottomiin hankintoihin tullilain 44 §:n 1 momentin 1 kohdan perusteella. Lisäksi he voivat tehdä verottomia

hankintoja valmisteverolain 18 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti. Nämä hankinnat ovat yleensä alkoholi- ja tupakkatuotteita sekä polttoainetta. Lisäksi heillä on oikeus arvonlisäveron palautukseen henkilökohtaisista ja perheenjäsenten tavara-ja palveluhankinnoista arvonlisäverolain 129 b §:n perusteella. Ulkoministeriö vahvistaa verottomuuden edellytykset.

XV artikla. *Vapautuksesta luopuminen*

Artiklassa todetaan, että erioikeudet ja vapaudet on myönnetty YK:n eduksi eikä erioikeudet ja vapaudet saavien henkilöiden eduksi ja että YK:n pääsihteerillä on oikeus ja velvollisuus luopua näiden henkilöiden saamasta vapautuksesta kaikissa tapauksissa, joissa siitä voidaan luopua haittaamatta YK:n etuja. Artikla vastaa YK:n privilegiosopimuksen V artiklan 20 §:ä.

XVI artikla, *Isäntämaahan tulo, sieltä poistuminen sekä siellä liikkuminen ja oleskelu*

Määräyksellä pyritään mahdollisimman tehokkaaseen viisumien sekä maahantulo- ja oleskelulupien myöntämiseen toimiston virkamiehille ja heidän perheenjäsenilleen. Viisumihakemuksista ei peritä maksua.

Suomea sitoo Euroopan unionin viisumisäännöstö, joka sääntelee myös viisumipäätösten tekemistä. Euroopan unionin viisumisäännöstön 16 artiklan 6 kohdan mukaan viisumimaksuja voidaan yksittäistapauksissa jättää perimättä muun muassa, kun tämä palvelee ulko- tai kehitysyhteistyöpoliittista etua. Lisäksi Suomea velvoittaa Schengenin rajasäännöstö. Rajasäännöstössä säädetään henkilöiden liikkumisesta rajojen yli.

Ulkomaalaislain 69 §:n 3 momentin mukaan ulkoministeriö myöntää tilapäisen oleskeluluvan kansainvälisen järjestön Suomessa olevan toimielimen henkilökuntaan kuuluvalle ja hänen perheenjäsenelleen ja henkilökunnan yksityisessä palveluksessa olevalle henkilölle, joka on saman maan kansalainen kuin päämies.

Perheenjäsenet on määritelty UNOPS-sopimuksen I artiklassa.

Maahanmuuttoviraston suoritteiden maksullisuudesta vuonna 2019 annetun sisäministeriön asetuksen (1256/2018) 4 §:n mukaan maksua viisumista tai oleskeluluvasta ei peritä, jos valtioiden kahdenkeskisissä tai muissa kansainvälisissä sopimuksissa on niin sovittu. Lisäksi ulkoministeriön ulkoasiainhallinnon suoritteiden maksuista (377/2014) annetun asetuksen 2 §:ssä säädetään, että ulkoministeriön maksuttomia suoritteita ovat henkilökortin myöntäminen Suomeen akkreditoidun diplomaattisen ja siihen rinnastettavan edustuston henkilökuntaan kuuluvalle ja hänen perheenjäsenelleen.

XVII artikla, *YK:n laissez-passer-todistukset, muut todistukset ja viisumit*

Artiklan 1 ja 2 kohdan mukaan Suomi tunnustaa YK:n laissez-passer-todistukset voimassa oleviksi matkustusasiakirjoiksi sekä muut asiantuntijoille myönnettävät todistukset siitä, että he matkustavat YK:n tehtävissä. Tämä vastaa YK:n privilegiosopimuksen VII artiklan 25–27 §:ää.

Artiklan 3 kohdan mukaan kaikki tarvittavat toimenpiteet toteutetaan, jotta sopimuksessa tarkoitetuille henkilöille ja toimiston virallisen työn ja toiminnan yhteydessä sinne kutsutuille myönnetään tarvittaessa viisumit ja maahantuloluvat maksutta ja mahdollisimman nopeasti.

Suomea sitoo Euroopan unionin viisumisäännöstö ja Schengenin rajasäännöstö edellä XVI artiklan yhteydessä selostetulla tavalla, mukaan lukien kansallinen täytäntöönpano viisumien

maksuttomuuden osalta. Schengenin rajasäännöstön liitteen VII kohdassa 4 on säädetty YK:n laissez-passer-todistusten erityisasemasta rajatarkastuksissa.

XVIII artikla. *Henkilökortit*

Suomi sitoutuu isäntämaana myöntämään UNOPSin Suomen-toimiston virkamiehille ja heidän perheenjäsenilleen henkilökortit.

Ulkoministeriö antaa toimiston henkilöstöön kuuluville ja heidän perheenjäsenilleen, jotka eivät ole Suomen kansalaisia, henkilökortin, josta ilmenevät kyseisen henkilön virka-asema tai perheenjäsenen asema. Näitä henkilökortteja ei katsota Suomessa virallisiksi henkilöllisyystodistuksiksi.

Väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (156/2013) 8 §:n perusteella väestötietojärjestelmään voidaan henkilön omasta pyynnöstä tallentaa kansainvälisen järjestön palveluksessa olevasta ulkomaan kansalaisesta, hänen yksityisessä palveluksessaan olevasta ulkomaan kansalaisesta ja henkilön perheenjäsenestä laissa mainitut tiedot.

Henkilötietojen käsittelyyn viranomaisissa sovelletaan EU:n tietosuoja-asetusta (2016/679/EU) ja tietosuojalakia (1050/2018).

Ulkoministeriö hallinnoi ja ylläpitää erityisessä henkilörekisterissä Suomessa sijaitsevien kansainvälisten järjestöjen sekä näiden henkilökunnan ja henkilökunnan perheenjäsenten tietoja. Tietojen avulla ulkoministeriö hoitaa näihin tahoihin kohdistuvia laissa määrättyjä tehtäviä, kuten oleskelulupien myöntämistä ja erilaisten verottomien hankintojen vahvistamista.

XIX artikla. *Liput, tunnus ja merkinnät*

Artiklan mukaan UNOPSin toimistolla on oikeus pitää YK:n lippua, logoa, tunnusta ja merkintöjä näkyvillä toimiston toimitiloissa sekä virallisiin tarkoituksiin käytettävissä ajoneuvoissa.

Suomella ei ole lainsäädäntöä YK:n tunnuksen käytöstä. YK:lla on sisäisiä säännöksiä lipun käytöstä (ST/SGB/132 vuodelta 1967), ja YK:n logon käyttö on tarkasti rajoitettu (YK:n yleiskokouksen päätöslauselma 92/1 vuodelta 1946 ja YK:n säännös ST/AI/189/Add.21).

XX artikla. *Sosiaaliturva*

Artiklan 1 kohdassa määrätään YK:n eläkerahaston sekä UNOPSin vastaavan huoltorahaston oikeuskelpoisuudesta. UNOPSin henkilöstö on artiklan 3 kohdan mukaan vapautettu Suomen eläketurvajärjestelmästä ja siten UNOPSin henkilöstö hyödyntää joko näitä YK:n järjestelyjä tai yksityisiä eläkeratkaisuja.

Artiklan 2 kohdassa todetaan, että Suomi ei ole velvoitettu vapauttamaan tuloverosta UNOPSin entisille virkamiehille ja heidän perheenjäsenilleen maksettavia eläkkeitä tai elinkorkoja. Vaikka virkamiehen YK:n-tulot ovat kansallisesta tuloverotuksesta vapaita YK:n privilegiosopimuksen V artiklan 18 §:n mukaan, sama ei koske eläketuloja. Eläkkeiden verotus määräytyy Suomessa tuloverolain mukaisesti.

Artiklan 3 kohdassa määrätään toimiston virkamiehet, kansallisuudesta riippumatta, vapautetuiksi Suomen sellaisen lainsäädännön soveltamisesta, joka koskee pakollista kuulumista sosi-

aaliturvajärjestelmiin ja pakollisia sosiaaliturvamaksuja. YK:n privilegiosopimuksen V artiklassa tarkoitetut YK:n virkamiehet kuuluvat YK:n sairausvakuutusjärjestelmien piiriin. UNOPSin sopimus velvoittaa muun toimistoon määrätyn henkilöstön, kuten ICA-palvelussuhteessa olevat virkamiehet ja harjoittelijat, ottamaan asianmukaisen Suomessa sovellettavan sairausvakuutuksen siksi ajaksi, jona se on palvelussuhteessa toimistoon, sekä todistamaan UNOPSille ottaneensa vakuutuksen. Tällä määräyksellä pyritään varmistamaan, että UNOPSin henkilöstöllä on Suomessa työtehtäviensä johdosta asuessaan riittävä sairausvakuutus.

Suomen lakisääteisen sosiaaliturvajärjestelmän oikeudet ja velvollisuudet syntyvät joko asumisen tai työskentelyn perusteella. Työskentelyä ja asumista koskevista edellytyksistä sovellettaessa asumisperusteista etuuslainsäädäntöä henkilöihin, jotka tulevat ulkomailta Suomeen tai muuttavat Suomesta ulkomaille, säädetään asumisperusteisesta sosiaaliturvasta rajat ylittävissä tilanteissa annetussa laissa (16/2019). Lain 2 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan lakia ei sovelleta toisen valtion kansalaiseen, jos hän Suomessa palvelee YK:ssa. Suomen kansalaiseen, joka toimii virkamiehenä UNOPSissa, ei sopimuksen XX artiklan 3 kohdan mukaisesti sovellettaisi Suomen sosiaaliturvalainsäädäntöä. Näin ollen myöskään Suomen kansalainen ei UNOPSissa palveluksensa aikana olisi oikeutettu asumisperusteisiin sosiaaliturvaetuuksiin.

Paikalta palkatut tai tuntipalkkaiset henkilöstön jäsenet eivät ole sopimuksessa tarkoitettuja virkamiehiä, eikä heitä siten ole vapautettu Suomen pakollisista sosiaaliturvajärjestelmistä. Heihin sovelletaan siten kansallista sosiaaliturvaa koskevaa lainsäädäntöä.

Artiklan 3 kohdan perusteella UNOPSin toimiston virkamiehet eivät kuulu myöskään Suomen lakisääteisen työeläkejärjestelmän piiriin. Näin ollen toimiston virkamiesten eläketurva perustuu YK:n järjestelmään tai yksityisiin eläkevakuutuksiin. Paikalta palkattu ja tuntipalkkainen henkilökunta kuuluu lähtökohtaisesti Suomen lakisääteisen työeläkejärjestelmän piiriin edellyttäen, että Suomen työeläkelakien mukaiset vakuuttamisen edellytykset muutoin täyttyvät. UNOPSia ei ole vapautettu lakisääteisistä sosiaalivakuutusmaksuista niissä tilanteissa, joissa työntekijät tulee vakuuttaa Suomen lainsäädännön mukaisesti, joten UNOPSin tulee järjestää työeläkevakuutus Suomen työeläkelakien piiriin kuuluvalle paikalta palkatulle ja tuntipalkkaiselle henkilökunnalleen.

Artiklan 3 kohdan mukaiset periaatteet koskevat toimiston virkamiesten perheenjäseniä, elleivät perheenjäsenet ole ansiotyössä, toimi yrittäjinä tai kuulu muutoin Suomen sosiaaliturvajärjestelmän piiriin.

Kotikuntalain (201/1994) tarkoittamalla tavalla Suomessa asuvalla on oikeus kunnan järjestämiin sosiaali- ja terveyspalveluihin. UNOPSin virkamiesten katsotaan kuuluvan kotikuntalain 4 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin henkilöihin, jotka oleskelevat Suomessa tilapäisesti ja joilla ei ole kotikuntaa Suomessa, elleivät he ole Suomen kansalaisia tai ellei heillä ole ennestään ennen UNOPSin palvelukseen tuloa kotikuntaa Suomessa. Jos henkilöllä on ollut kotikunta Suomessa ennen palvelussuhteen alkamista, hänen oikeutensa kotikunnan tarjoamiin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin jatkuvat myös palvelussuhteen aikana.

XXI artikla. *Perheenjäsenten pääsy työmarkkinoille ja viisumien ja oleskelulupien myöntäminen kotitaloustyöntekijöille*

Artiklan 1 kohdan mukaan Suomi myöntää luvat, jotka mahdollistavat UNOPSin virkamiesten perheenjäsenille työn tekemisen heidän kansalaisuudestaan riippumatta. Lupamenettelyssä noudatetaan Suomen lainsäädäntöä.

Ulkoministeriön ulkomaalaislain 69 §:n 3 momentin mukaisesti myöntämä tilapäinen oleskelulupa ei yleensä mahdollista perheenjäsenen työskentelyä muissa kuin tietyissä lyhytaikaisissa tehtävissä. Tämä määräytyy muiden ulkomaalaislain säännösten mukaisesti. Viittaus työskentelyoikeuteen kansalaisuudesta riippumatta korostaa syrjimättömyyden periaatetta. Samalla kuitenkin soveltuvat ulkomaalaislain eri säännökset. Lähtökohtaisesti perheenjäsenet, jotka ovat kolmansien maiden kansalaisia, tarvitsevat ulkomaalaislaissa säädetyin perustein työntekijän oleskeluluvan ulkomaalaislain 5 luvun mukaisesti. Perheenjäsen, joka on EU-valtion, Liechtensteinin, Sveitsin, Islannin tai Norjan kansalainen, ei tarvitse oleskelulupaa. Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella (2004/38/EY). Kun perheenjäsen on Euroopan unionin kansalainen tai häneen rinnastettava, hänen pitää rekisteröidä oleskelunsa Suomessa maahanmuuttovirastoon ulkomaalaislain 10 luvun mukaisesti. Ulkoministeriölle tulee antaa rekisteröinti tiedoksi. Ministeriö peruuttaa oleskeluluvan ulkomaalaislain 69 §:n 4 momentin mukaisesti ja myöntää uuden henkilökortin. UNOPSin Suomen-toimiston päällikön tai ylemmässä asemassa olevan virkamiehen perheenjäsen, jolle on myönnetty samat erioikeudet ja vapaudet kuin diplomaattisille edustajille sopimuksen XIV artiklan mukaisesti, ei nauti erioikeuksia siviilioikeudellisesta ja hallinnollisesta tuomiovallasta työnsä perusteella.

Artiklan 2 kohdan mukaan Suomi myöntää tarvittaessa virkamiesten kotitaloustyöntekijöille viisumit, oleskeluluvat ja muut asiakirjat mahdollisimman nopeasti. Kyseisten asiakirjojen myöntämiseen sovelletaan Euroopan unionin viisumisäännöstöä ja ulkomaalaislakia edellä XVI artiklan yhteydessä selostetulla tavalla.

Artiklan 3 kohdan mukaan Suomi sitoutuu tarvittaessa avustamaan toimiston virkamiehiä mahdollisimman paljon tilojen saamiseksi asumiskäyttöön. Avustaminen tarkoittaa ensisijaisesti yleistä neuvontaa tarvittaessa. Huoneistojen vuokraus tai osto tapahtuvat markkinaehtoisesti asuntojen vuokrauksesta annetun lain (1995/481) ja maakaaren (1995/540) mukaisesti.

XXII artikla. *Yhteistyö isäntämaan kanssa*

Artiklassa määrätään Suomen säädöksien ja määräysten noudattamisesta, puuttumattomuudesta Suomen sisäisiin asioihin sekä yhteistyöstä Suomen kanssa oikeudenhoidon helpottamiseksi, poliisin määräysten noudattamiseksi sekä helpotusten, erioikeuksien ja erivapauksien väärinkäytön estämiseksi.

YK:n privilegiosopimuksen V artiklan 21 §:n mukaan YK on jatkuvasti yhteistyössä jäsenvaltioiden asianomaisten viranomaisten kanssa oikeushallinnon helpottamiseksi, poliisisäännösten noudattamisen turvaamiseksi sekä artiklassa mainittujen virkamiesten erioikeuksien, vapauksien ja helpotusten väärinkäyttämisen estämiseksi. Määräyksellä pyritään turvaamaan erioikeuksien ja vapauksien asianmukainen käyttö.

Määräys olla puuttumatta Suomen sisäisiin asioihin on osa yleistä YK:n käytäntöä ja vastaa diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen (SopS 3-4/1970) 41 artiklaa.

XXIII artikla. *Lisäsopimukset*

Artiklassa määrätään mahdollisuudesta tehdä muita toimiston hallintoa ja varainhoitoa koskevia järjestelyjä sekä muita lisäsopimuksia. Nämä voivat olla tarpeen esimerkiksi XII artiklan kohdalla selostetulla tavalla suurempien kokouksien järjestelyjen tekemiseksi tai muun yhteistyön järjestämiseksi.

Lähtökohtaisesti artiklassa tarkoitetaan hallintosopimuksia, jotka kuuluvat kyseisen viranomaisen toimivaltaan eivätkä sisällä eduskunnan toimivaltaan kuuluvia asioita, tai yhteisymmärryspöytäkirjojen tyyppisiä muita kuin oikeudellisesti sitovia järjestelyjä. Siten artiklassa tarkoitetaan sopimuksia, jotka eivät ole perustuslain 8 luvun mukaisia valtiosopimuksia.

XXIV artikla. *Riitojen ratkaiseminen*

Artiklan 1 kohdan mukaan UNOPS huolehtii sellaisten riitojen ratkaisemisesta, jotka syntyvät sellaisista yksityisoikeudellisista sopimuksista ja riidoista, joissa toimisto on osapuolena tai joissa on osallisena UNOPS sopimuksessa tarkoitettu vapautuksen saanut henkilö, jollei tästä vapautuksesta ole luovuttu.

Kohta vastaa YK:n privilegiosopimuksen VIII artiklan 29 §:ää, jonka mukaan YK:n on annettava määräykset sopivista keinoista sellaisten sopimuksista aiheutuvien tai muiden yksityisoikeudellista laatua olevien riitaisuuksien ratkaisemiseksi, joissa Yhdistyneet kansakunnat on asianosaisena, sekä sellaisten riitaisuuksien ratkaisemiseksi, jotka koskevat YK:n virkamiestä, joka virka-asemansa johdosta nauttii vapautusta, jollei pääsihteeri ole sitä pidättänyt.

Artiklan 2 kohdassa kuvaillaan UNOPSin ja Suomen välinen riitojen ratkaisu tähän sopimukseen liittyen. Ellei riitaa saada ratkaistua neuvotteluilla tai muulla sovitulla ratkaisumenettelyllä, voi Suomi tai UNOPS pyytää kolmen välimiehen välimiesoikeuden ratkaisua kohdassa kuvatulla menettelyllä. Kumpikin osapuoli nimeää yhden välimiehen, ja näin nimetyt kaksi välimiestä nimeävät kolmannen välimiehen, joka toimii välimiesoikeuden puheenjohtajana. Jollei jompikumpi osapuoli ole 60 päivän kuluessa välimiesmenettelyn pyytämisestä nimennyt välimiestä tai jollei kolmatta välimiestä ole nimetty 30 päivän kuluessa kahden muun välimiehen nimeämisestä, kumpi tahansa osapuoli voi pyytää Kansainvälisen tuomioistuimen puheenjohtajaa nimeämään kyseisen välimiehen. Välimiesoikeus päättää omista menettelyistään, ja kaikki päätökset edellyttävät vähintään kahden välimiehen yksimielisyyttä. Välimiesoikeuden maksuista ja kuluista vastaavat osapuolet välimiesoikeuden arvion mukaisesti. Välimiesoikeuden ratkaisu sisältää ratkaisun perustelut, ja ratkaisu on lopullinen ja osapuolia sitova.

XXV artikla. *Loppumääräykset*

Artiklan 1 kohdan mukaan UNOPSilla on oikeus pyytää vastaavan kohtelun soveltamista UNOPSiin, jos Suomi tekee sopimuksen, jolla myönnetään edullisempi kohtelu kuin se, joka UNOPSille myönnetään UNOPS sopimuksella.

Jos Suomi tulevaisuudessa päätyisi sellaisen edullisemman kohtelun myöntämiseen UNOPSille, joka edellyttäisi muutosta tähän sopimukseen, muutos tulisi tehdä artiklan 2 kohdan edellyttämällä tavalla kirjallisesti. Suomessa muutos hyväksyttäisiin perustuslain 8 luvun mukaisesti.

Artiklan 2 kohdassa edellytetään, että asiat, joista sopimuksessa ei ole määräyksiä, ratkaistaan osapuolten kesken noudattaen sovellettavia YK:n asianomaisten elinten päätöslauselmia ja päätöksiä.

Artiklan 3 kohdassa määrätään sopimuksen irtisanomisesta ilmoittamalla asiasta kirjallisesti toiselle osapuolelle. Sopimuksen voimassaolo päättyy kuuden kuukauden kuluttua ilmoituksen vastaanottamisesta. Irtisanomisilmoituksen estämättä sopimus pysyy voimassa niin kauan, että UNOPSin toiminnat Suomessa ja UNOPSin omaisuuden selvitys saadaan saatetuksi asianmukaisesti päätökseen. Lisäksi huomioidaan, että sopimus pysyy voimassa niin kauan kuin kaikki

vireillä olevat asiat, jotka koskevat sopimuksen täytäntöönpanoa ja osapuolten välisten sopimukseen liittyvien riitojen ratkaisemista, saadaan ratkaistuksi.

Artiklan 4 kohdassa määrätään sopimuksen allekirjoittamisesta ja voimaantulosta. Sopimus tulee voimaan 30. päivänä sen jälkeen, kun Suomen hallitus ja UNOPS ovat ilmoittaneet toisilleen, että ne menettelyt, joita kummaltakin osapuolelta edellytetään, jotta tämä sopimus sitoisi niitä, on saatettu päätökseen.

Sopimus on laadittu englannin kielellä, joka on sopimuksen todistusvoimainen kieli.

7 Voimaantulo

Sopimus tulee voimaan 30. päivänä sen jälkeen, kun Suomen hallitus ja UNOPS ovat ilmoittaneet toisilleen, että niiden sisäiset menettelyt sopimuksen voimaansaattamiseksi on saatettu päätökseen. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti sopimuksen voimaantulon kanssa.

8 Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus

Sopimus ei sisällä määräyksiä, jotka kuuluisivat Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n mukaan Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan. Esitykseen liittyvän voimaansaattamislain voimaantulolle Ahvenanmaan maakunnassa ei siten ole tarpeen saada itsehallintolain 59 §:n 1 momentin mukaista Ahvenanmaan maakuntapäivien hyväksyntää.

9 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä tai ovat muutoin merkitykseltään huomattavia taikka vaativat perustuslain mukaan muusta syystä eduskunnan hyväksymisen. Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan eduskunnan hyväksymistoimivalta kattaa kaikki aineelliselta luonteeltaan lain alaan kuuluvat kansainvälisen velvoitteen määräykset. Määräykset luetaan kuuluviksi lainsäädännön alaan, jos (1) määräys koskee jonkin perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, (2) määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteita, (3) määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla, (4) määräyksen tarkoittamasta asiasta on voimassa lain säännöksiä tai (5) määräyksen tarkoittamasta asiasta on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Kysymykseen ei vaikuta, onko jokin määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (PeVL 11/2000 vp, PeVL 12/2000 vp ja PeVL 45/2000 vp).

Sopimuksen I artikla sisältää sopimuksen keskeisten käsitteiden määritelmät. Määritelmät, jotka välillisesti vaikuttavat sopimuksen muiden aineellisten, lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten tulkintaan ja soveltamiseen, kuuluvat itsekin lainsäädännön alaan (PeVL 6/2001 vp ja PeVL 24/2001 vp). Tällaisiksi määritelmiksi on katsottava ainakin perheenjäsenen ja toimiston virkamiehen määritelmä.

Sopimuksen III artiklassa määrätään oikeushenkilöllisyydestä. Oikeushenkilöllisyydestä ja siihen liittyvästä oikeustoimikelpoisuudesta ja oikeudellisesta toimintakyvystä säädetään Suomessa lailla (PeVL 38/2000 vp).

Sopimuksen VI, IX–XI, XIII, XIV, XX ja XXI artiklaan sisältyy lukuisia erioikeuksia ja vapauksia koskevia määräyksiä, joiden suhdetta Suomen lainsäädäntöön on tarkemmin selostettu

edellä 6 jaksossa. Kansainvälisen järjestön ja sen henkilökunnan ja muiden siihen liittyvien henkilöiden erioikeuksia ja vapauksia koskevat määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan ja vaativat eduskunnan hyväksymisen (PeVL 38/2000 vp).

Sopimuksen XVIII artiklassa määrätään henkilöstön ja perheenjäsenten oikeudesta saada henkilökortti. Vaikka kysymyksessä ei ole virallinen henkilöllisyystodistus, todistuksella voidaan osoittaa viranomaisille henkilön asema, ja määräys kuuluu lainsäädännön alaan. Artikla kuuluu lainsäädännön alaan myös siitä syystä, että henkilötietojen käsittelystä säädetään henkilötietolaissa.

Sopimuksen XXIV artikla koskee sitovaa ja pakollista riitojen ratkaisumenettelyä. Jos sopimuksessa, joka muutoinkin sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, on määräyksiä pakollisesta ja osapuolia sitovasta menettelystä sopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevan riidan ratkaisemiseksi osapuolten välillä, voi riidan ratkaisu vaikuttaa siihen, miten Suomessa lainsoisena säänneltyä asiaa koskevaa määräystä on sovellettava (PeVL31/2001 vp). Ratkaisu voi sisältää myös uusia taloudellisia tai muita velvoitteita häviävälle osapuolelle.

Sopimus edellyttää eduskunnan hyväksyntää myös siitä syystä, että sopimuksen VIII artiklassa Suomi sitoutuu rahoittamaan UNOPSin toimiston perustamista aluksi viiden vuoden ajan.

Koska sopimus ei sisällä määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tai 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla, sopimus voidaan hallituksen käsityksen mukaan hyväksyä äänten enemmistöllä ja ehdotus sen voimaansaattamislaiksi tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että

> *eduskunta hyväksyisi Yhdistyneiden kansakuntien hankepalveluiden toimiston Suomentoimistosta Suomen hallituksen ja Yhdistyneiden kansakuntien välillä 12 päivänä elokuuta 2019 tehdyn sopimuksen.*

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

Yhdistyneiden kansakuntien hankepalveluiden toimiston Suomen-toimistosta Yhdistyneiden kansakuntien kanssa tehdystä sopimuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Yhdistyneiden kansakuntien hankepalveluiden toimiston Suomen-toimistosta Suomen hallituksen ja Yhdistyneiden kansakuntien välillä Helsingissä 12 päivänä elokuuta 2019 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Sopimuksen muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 17 päivänä lokakuuta 2019

Pääministeri

Antti Rinne

Kehitysyhteistyö- ja ulkomaankauppaministeri Ville Skinnari

Sopimusteksti

SOPIMUS SUOMEN HALLITUKSEN JA YHDISTYNEIDEN KANSAKUNTIEN VÄLILLÄ YHDISTYNEIDEN KANSAKUNTIEN HANKEPALVELUIDEN TOIMISTON SUOMEN-TOIMISTOSTA

Ottaen huomioon, että Yhdistyneiden kansakuntien hankepalveluiden toimisto (“UNOPS”) perustettiin Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 19 päivänä syyskuuta 1994 tehdyllä päätöksellä 48/501 YK:n alaiseksi elimeksi tarjoamaan muun muassa hallintopalveluja ja muita tukipalveluja Yhdistyneiden kansakuntien jäsenvaltioiden eduksi puolueettomasti, tehokkaasti ja kulukorvausperusteisesti, osallistaen myös yksityissektorin mukaan edistämään kestävän kehityksen tavoitteita,

ottaen huomioon, että UNOPS on Yhdistyneiden kansakuntien erottamaton osa,

ottaen huomioon, että Suomen hallitus (“isäntämaa”) tahtoo tukea UNOPSia sen tehtävän suorittamisessa, erityisesti UNOPSin sosiaalisen vaikuttavuussijoittamisen aloitteessa, joka keskittyy laajamittaisiin infrastruktuurihankkeisiin sekä innovaatioihin ja teknologiaratkaisuihin kestävän kehityksen tavoitteiden edistämiseksi,

UNOPS ja isäntämaa ovat ystävällismielisen yhteistyön hengessä tehneet tämän sopimuksen:

I artikla

Määritelmät

Tässä sopimuksessa
a) “yleissopimus” tarkoittaa Yhdistyneiden Kansakuntien erioikeuksia ja vapauksia koskevaa yleissopimusta, jonka yleiskokous hyväksyi 13 päivänä helmikuuta 1946;
b) “arkisto” tarkoittaa kaikkia kirjeenvaihtoa, asiakirjoja, käsikirjoituksia, tietokonetallenteita, kiinteitä kuvia ja elokuvia, filmi- ja

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF FINLAND AND THE UNITED NATIONS CONCERNING THE OFFICE IN FINLAND OF THE UNITED NATIONS OFFICE FOR PROJECT SERVICES

WHEREAS the United Nations Office for Project Services (“UNOPS”) was established by United Nations General Assembly decision 48/501 of 19 September 1994 as a subsidiary organ to provide, inter alia, management and other support services for the benefit of the member countries of the United Nations, impartially, efficiently and on a cost reimbursement basis, while also engaging private sector participation in furtherance of the Sustainable Development Goals;

WHEREAS UNOPS is an integral part of the United Nations;

WHEREAS the Government of Finland (“Host Country”) wishes to support UNOPS in carrying out its mission, in particular UNOPS Social Impact Investing Initiative focusing on large-scale infrastructure projects as well as innovation and technology solutions to further the Sustainable Development Goals;

NOW, THEREFORE, UNOPS and the Host Country have entered into this Agreement in a spirit of friendly co-operation:

Article I

Definitions

For the purposes of this Agreement,
(a) “General Convention” means the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations, adopted by the General Assembly on 13 February 1946;
(b) “Archives” means all correspondence, documents, manuscripts, computer records,

äänitallenteita sekä muita tallenteita, jotka kuuluvat toimistolle tai ovat sen hallussa sen suorittaessa tehtäviään;

c) "pääjohtaja" tarkoittaa UNOPSin pääjohtajaa, joka vastaa ja raportoi Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille kaikista UNOPSin tehtävistä, toiminnoista ja palveluista;
d) "toimiston päällikkö" tarkoittaa virkamiestä, joka vastaa toimistosta isäntämaassa;

e) "isäntämaa" tarkoittaa Suomea;
f) "toimisto" tarkoittaa isäntämaassa sijaitsevaa UNOPSin toimistoa;
g) "toimiston virkamiehet" tarkoittaa kaikkia 7 päivänä joulukuuta 1946 annetussa Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen päätöslauselmassa 76(1) tarkoitettuja toimistoon määrättyjä UNOPSin henkilöstön jäseniä, riippumatta heidän palvelussopimuksesta johtuvasta asemastaan ja kansalaisuudestaan, lukuun ottamatta paikalta palkattuja ja tuntipalkkaisia;
h) "osapuoli" tarkoittaa UNOPSia tai isäntämaata erikseen;
i) "osapuolet" tarkoittaa UNOPSia ja isäntämaata yhdessä;
j) "toimiston toimitilat" tarkoittaa sitä rakennusta tai rakennuksen osaa, jota toimisto pitää hallussaan tai käyttää pysyvästi tai tilapäisesti tämän sopimuksen tai mahdollisten toimiston ja isäntämaan välillä tehtyjen lisäsopimusten mukaisesti;
k) "toimiston omaisuus" tarkoittaa kaikkea omaisuutta, mukaan lukien rahavarat, tulot ja muut varat, jotka kuuluvat toimistolle tai joita se pitää hallussaan tai hallinnoi suorittaessaan tehtäviään;
l) "pääsihteeri" tarkoittaa Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeriä;
m) "televiestintä" tarkoittaa kaikenlaisten kirjallisten tai suullisten tietojen, kuvien, äänen tai muunlaisten tietojen lähettämistä, välittämistä tai vastaanottamista johtimien, radion, satelliitin tai optisen kuidun avulla taikka muutoin elektronisesti tai elektromagneettisesti;
n) "perheenjäsen" tarkoittaa seuraavia toimiston virkamiehen taloudessa asuvia henkilöitä:
- virkamiehen puoliso;

still and motion pictures, film and sound recordings, and any other records belonging to or held by the Office in furtherance of its functions;
(c) "Executive Director" means the Executive Director of UNOPS, who is responsible and accountable to the Secretary-General of the United Nations for all UNOPS functions, activities, and services;
(d) "Head of the Office" means the Official who is in charge of the Office in the Host Country;
(e) "Host Country" means Finland;
(f) "Office" means the UNOPS Office in the Host Country;
(g) "Officials of the Office" means all of the UNOPS personnel members assigned to the Office, irrespective of their contractual status and nationality, with the exception of those who are locally recruited and paid hourly rates, as provided for in United Nations General Assembly resolution 76(1) of 7 December 1946;

(h) "Party" means UNOPS or the Host Country, individually;
(i) "Parties" means UNOPS and the Host Country, collectively;
(j) "Premises of the Office" means the building or part of building occupied or used permanently or temporarily by the Office in accordance with this Agreement or any supplemental agreements entered into between the Office and the Host Country;
(k) "Property of the Office" means all property, including funds, income and other assets, belonging to or held or administered by the Office in furtherance of its functions;

(l) "Secretary-General" means the Secretary-General of the United Nations;
(m) "Telecommunications" means any emission, transmission or reception of written or verbal information, images, sound or information of any nature by wire, radio, satellite, optical fibre or any other electronic or electromagnetic means;

(n) "Family Member" means the following persons residing in the household of an Official of the Office:
- the spouse of the Official;

- rekisteröidyssä parisuhteessa virkamiehen kanssa elävä samansukupuolinen henkilö;
- virkamiehen kanssa jatkuvasti avioliitonomaisessa suhteessa elävä henkilö sukupuolesta riippumatta;
- virkamiehen naimaton alle 18-vuotias lapsi, jonka huoltaja virkamies tai hänen puolisonsa on;
- virkamiehen 18–21-vuotias lapsi, joka opiskelee kokoaikaisesti yliopistossa tai vastaavassa oppilaitoksessa;
- virkamiehen minkä tahansa ikäinen lapsi, jolla on pysyvä tai pitkäaikaiseksi otaksuttava vamma;
- virkamiehen vanhempi, joka on riippuvainen virkamiehen huolenpidosta.

II artikla

Toimiston perustaminen

Toimiston toimipaikka perustetaan Suomeen, jotta UNOPS voi harjoittaa toimintaansa ja palvelujaan.

III artikla

Oikeushenkilöllisyys

1. Toimistolla on Suomessa oikeushenkilöllisyys. Sillä on kelpoisuus
a) tehdä sopimuksia;
b) hankkia ja luovuttaa kiinteää ja irtainta omaisuutta;
c) panna vireille oikeudenkäyntejä.
2. Tätä sopimusta sovellettaessa toimistoa edustaa toimiston päällikkö.

IV artikla

Sopimuksen tarkoitus ja soveltamisala

1. Tällä sopimuksella säännellään toimiston asemaa isäntämaassa ja erityisesti toimiston toimitilojen ja virkamiesten asemaa.
2. Yksityiskohtaiset säännöt avusta, jota toimisto voi antaa isäntämaalle, määrätään erillisillä hankekohtaisilla sopimuksilla toimiston ja isäntämaan välillä.

- a person of the same sex who is in a registered partnership with the Official;

- a person, regardless of sex, living continuously with the Official in a marriage-like relationship;
- the Official's unmarried child under 18 years of age over whom the Official or his or her spouse has guardianship;
- the Official's child between 18 and 21 years of age who attends university or its equivalent full-time;
- the Official's child of any age with a disability that is permanent or is expected to be long-term;
- the Official's parent who is dependent on his or her care.

Article II

Establishment of the Office

The seat of the Office shall be established in Finland, to permit UNOPS to carry out its activities and services.

Article III

Juridical Personality

1. The Office shall possess juridical personality in Finland. It shall have the capacity:
(a) to contract;
(b) to acquire and dispose of immovable and movable property;
(c) to institute legal proceedings.
2. For the purposes of this Agreement, the Office shall be represented by the Head of the Office.

Article IV

Purpose and Scope of the Agreement

1. This Agreement regulates the status of the Office in the Host Country, in particular the status of its Premises and Officials.
2. The modalities of assistance that may be rendered by the Office to the Host Country shall be determined in separate project specific agreements between the Office and the Host Country.

V artikla

Yleissopimuksen soveltaminen

Isäntämaa soveltaa toimistoon yleissopimusta.

VI artikla

Toimiston loukkaamattomuus

1. Toimisto ja sen omaisuus, arkisto ja televiestintä ovat sijainnistaan ja haltijastaan riippumatta loukkaamattomia, ja ne vapautetaan kaikenlaisesta lainkäytöstä, jollei yksittäistapauksessa tästä vapautuksesta ole nimenomaisesti luovuttu yleissopimuksen mukaisesti. Lainkäyttöä koskevasta vapautuksesta luopuminen ei kuitenkaan koske täytäntöönpanotoimia.

2. Isäntämaan virkamies tai isäntämaassa julkista valtaa käyttävä henkilö ei saa mennä toimiston toimitiloihin suorittamaan siellä tehtäviä ilman toimiston päällikön suostumusta ja muutoin kuin hänen hyväksymillään ehdoilla. Tulipalon tai muun pikaisia suojelutoimia edellyttävän hätätilanteen sattuessa toimiston päällikön oletetaan antaneen suostumuksensa toimitiloihin menemiseen tarvittaessa, jollei häntä voida tavoittaa ajoissa.

3. Toimiston toimitiloja voidaan käyttää kokouksiin, seminaareihin, näyttelyihin ja muihin, näihin liittyviin toimintoihin, joita toimisto tai muut Yhdistyneiden kansakuntien yksiköt järjestävät.

4. Toimiston toimitiloja ei käytetä edellä IV artiklassa määrättyjen sopimuksen tarkoituksen ja soveltamisalan vastaisesti.

5. UNOPS estää toimiston toimitilojen käyttämisen turvapaikkana henkilöille, jotka välttelevät pidättämistä isäntämaan jonkin lainsäädännön perusteella, joita hallitus vaatii luovutettavaksi rikoksen johdosta toiseen valtioon tai jotka pyrkivät välttelemään oikeudenkäyntiä koskevan haasteen tiedoksiantoa, sanotun vaikuttamatta yleissopimuksen tai tämän sopimuksen määräyksiin.

Article V

Application of the General Convention

The Host Country shall apply the General Convention to the Office.

Article VI

Inviolability of the Office

1. The Office and its Property, Archives and Telecommunications, wherever located and by whomsoever held, shall be inviolable and enjoy immunity from every form of legal process, except when in a particular case such immunity has been expressly waived in accordance with the General Convention. However, no waiver of immunity from legal process shall extend to any measure of execution.

2. No officer or official of the Host Country or person exercising any public authority within the Host Country shall enter the Premises of the Office to perform any duties therein, except with the consent of, and under the conditions approved by the Head of the Office. In case of a fire or other emergency requiring prompt protection action, the consent of the Head of the Office to any necessary entry into the Premises shall be presumed if he or she cannot be reached in time.

3. The Premises of the Office can be used for meetings, seminars, exhibitions and other related purposes which are organized by the Office or other United Nations entities.

4. The Premises of the Office shall not be used in any manner incompatible with the purpose and scope of the Agreement, as set forth in Article IV above.

5. Without prejudice to the provisions of the General Convention or this Agreement, UNOPS shall prevent the Premises of the Office from being used as a refuge by persons who are avoiding arrest under any law of the Host Country, are required by the Government for extradition to another country, or are endeavouring to avoid service of legal process.

VII artikla

Turvallisuus ja suojelu

1. Toimisto vastaa turvallisuudesta ja järjestyksen ylläpitämisestä toimitiloissaan.

2. Isäntämaa tarjoaa toimistolle ja sen henkilöstölle toimiston toiminnan tehokkaaseen harjoittamiseen tarvittavan turvallisuuden. Tätä varten isäntämaa toteuttaa kaikki asianmukaiset toimenpiteet varmistaakseen toimiston toimitilojen turvallisuuden ja suojelun sekä noudattaa asianmukaista huolellisuutta varmistaakseen, ettei ulkopuolisten henkilöiden tai henkilöryhmien luvaton meneminen toimitiloihin eivätkä häiriöt toimitilojen välittömässä läheisyydessä häiritse toimitilojen rauhaa. Toimiston päällikön pyynnöstä isäntämaan toimivaltaiset viranomaiset toteuttavat mahdolliset toimenpiteet, joita tarvitaan lain ja järjestyksen ylläpitämiseksi toimiston toimitiloissa tai niiden välittömässä läheisyydessä.

Article VII

Security and Protection

1. The Office shall be responsible for security and maintenance of order within the Premises of the Office.

2. The Host Country shall provide to the Office and its personnel such security as is required for the effective performance of its activities. To this end, the Host Country shall take all appropriate measures to ensure the security and protection of the Premises of the Office and exercise due diligence to ensure that the tranquillity of the Premises is not disturbed by the unauthorized entry of persons or groups of persons from outside or by disturbances in their immediate vicinity. If so requested by the Head of the Office, the competent authorities of the Host Country shall take such measures as may be necessary for the preservation of law and order in the Premises of the Office or in their immediate vicinity.

VIII artikla

Isäntämaan julkiset palvelut ja rahoitus

1. Isäntämaa helpottaa toimiston päällikön pyynnöstä ja yhtä edullisilla ehdoilla kuin akkreditoiduille ulkomaiden edustustoille myöntämillään ehdoilla toimiston pääsyä sen tarvitsemiin julkisiin palveluihin, kuten, mutta ei yksinomaan, yleishyödyllisiin palveluihin sekä energia- ja viestintäpalveluihin (eli puhelin-, posti- ja internet-palveluihin) sekä saattaa toimiston saataville alustavasti kalustetun toimistotilan, joka soveltuu palvelemaan UNOPSin paikallisena päätoimipaikkana isäntämaassa.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut julkiset palvelut saatetaan saataville tasapuolisilla ehdoilla.

3. Isäntämaa rahoittaa UNOPSin toimiston perustamista isäntämaahan aluksi viiden vuoden ajan.

4. Jos ilmenee ylivoimainen este, jonka vuoksi edellä mainitut palvelut keskeytyvät

Article VIII

Public Services and Contribution by the Host Country

1. The Host Country shall facilitate, upon request of the Head of the Office and under terms and conditions not less favourable than those accorded by the Host Country to any accredited foreign mission, access to the public services needed by the Office such as, but not limited to, utility, power and communications services (i.e. telephone, postal and internet services) and shall make available initially furnished office space adequate to serve as local headquarters for UNOPS in the country.

2. Public services referred to in paragraph 1 above shall be made available on equitable terms.

3. The Host Country shall make a contribution towards the establishment of the UNOPS Office in the Host Country for an initial period of five years.

4. In case of *force majeure* resulting in a complete or partial disruption of the abovementioned services, the Office shall, for the

kokonaan tai osittain, toimistolle myönnetään sen tehtävien suorittamista varten sama etusija kuin keskeisille valtion virastoille ja elimille.

5. Tämän artiklan määräykset eivät estä isäntämaan palontorjunta- ja terveydensuojelumääräysten kohtuullista soveltamista.

IX artikla

Viestintää koskevat helpotukset

1. Toimisto saa virallisen viestintänsä suhteen yhtä edullisen kohtelun kuin se kohtelu, jonka isäntämaa myöntää muille isäntämaahan akkreditoiduille diplomaattisille edustustoille, kun on kyse erioikeuksista sekä hinnoista ja veroista, joita sovelletaan postilähetyksiin, sähkeisiin, radiosähkeisiin, telefotoihin, puheluihin ja muuhun viestintään, sekä lehdistöhinnoista välitettäessä tietoja lehdistölle ja radiolle.

2. Isäntämaa varmistaa toimiston virallisen viestinnän loukkaamattomuuden, käytettävistä viestimistä riippumatta, eikä kohdista tähän viestintään minkäänlaista sensuuria.

3. Toimistolla on oikeus käyttää radio-, satelliitti- ja muita televiestintälaitteita Yhdistyneille kansakunnille rekisteröidyillä taajuuksilla tai niillä taajuuksilla, jotka isäntämaa on osoittanut toimistolle kansallisten menettelyjensä mukaisesti. Isäntämaa pyrkii mahdollisuuksien mukaan osoittamaan toimistolle ne taajuudet, joita toimisto on hakenut.

X artikla

Rahavarat, muut varat ja muu omaisuus

1. Toimisto sekä sen rahavarat, muut varat ja muu omaisuus, niiden sijainnista ja haltijasta riippumatta, vapautetaan kaikenlaisesta lainkäytöstä, jollei yksittäistapauksessa tästä vapautuksesta ole nimenomaisesti luovuttu yleissopimuksen mukaisesti. Vapautuksesta luopumisen ei kuitenkaan katsota koskevan täytäntöönpanotoimia.

performance of its functions, be accorded the same priority as is given to essential governmental agencies and organs.

5. The provisions of this Article shall not prevent the reasonable application of fire protection or sanitary regulations of the Host Country.

Article IX

Communications Facilities

1. The Office shall enjoy, for its official communications, treatment not less favourable than that accorded by the Host Country to any other accredited diplomatic mission in the Host Country, in the matter of priorities, rates and taxes on mails, cables, telegrams, radiograms, telephotos, telephone and other communications and press rates for information to the press and radio.

2. The Host Country shall secure the inviolability of the official communications of the Office, whatever the means of communications employed, and shall not apply any censorship to such communications.

3. The Office shall have the right to operate radio, satellite and other telecommunications equipment on the United Nations-registered frequencies or frequencies allocated to it by the Host Country in accordance with its national procedures. The Host Country shall endeavour to allocate to the Office, to the extent possible, the frequencies for which it has applied.

Article X

Funds, Assets and Other Property

1. The Office and its funds, assets and other Property, wherever located and by whomsoever held, shall enjoy immunity from every form of legal process except when in a particular case such immunity has been expressly waived in accordance with the General Convention. It is understood, however, that no waiver of immunity shall extend to any measure of execution.

2. Toimiston omaisuus ja varat vapautetaan kaikenlaisesta sääntelystä ja valvonnasta sekä kaikenlaisista maksuaikarajoituksista ja muista rajoituksista.

3. Minkäänlaisten varainhoidon valvonnan, sääntelyn tai maksuaikarajoitusten rajoittamatta toimisto saa

a) pitää hallussaan ja käyttää kaikenlaisia rahavaroja, valuuttoja ja arvopapereita sekä ylläpitää ja käyttää minkä tahansa valuutan määräisiä tilejä ja muuntaa mitä tahansa hallussaan olevaa valuuttaa toiseksi valuutaksi;

b) vapaasti siirtää rahavarojaan ja valuuttaansa isäntämaasta toiseen maahan, isäntämaan sisällä, Yhdistyneille kansakunnille tai toiselle virastolle;

c) maksutapahtumilleen edullisimman laillisesti saatavilla olevan valuuttakurssin.

2. The Property and assets of the Office shall be exempt from restrictions, regulations, controls and moratoria of any nature.

3. Without being restricted by financial controls, regulations or moratoria of any kind, the Office:

(a) may hold and use funds, currency or negotiable instruments of any kind and maintain and operate accounts in any currency and convert any currency held by it into any other currency;

(b) shall be free to transfer its funds or currency from the Host Country to another country, within the Host Country, to the United Nations or to any other agency;

(c) shall enjoy the most favourable legally available rate of exchange for its financial transactions.

XI artikla

Toimiston vapauttaminen veroista ja tulleista sekä tuonti- ja vientirajoituksista virallisen käyttöön tarkoitettujen tavaroiden osalta

1. Toimisto ja sen varat, tulot ja muu omaisuus vapautetaan kaikista isäntämaan verolainsäädännöllä säädetyistä välittömistä ja välillisistä veroista. Yhdistyneet kansakunnat ei kuitenkaan vaadi vapautusta veroista, jotka ovat tosiasiallisesti pelkästään maksuja julkisista yleishyödyllisistä palveluista.

2. Toimisto vapautetaan kaikista tuonti- ja vientitulleista ja -veroista sekä tavaroiden tuonti- ja vientirajoituksista.

Article XI

Exemptions for the Office from Taxes and Customs Duties and Import or Export Restrictions for its official use

1. The Office and its assets, income and other Property shall be exempt from all direct and indirect taxes as specified by the tax legislation of the Host Country. It is understood, however, that the United Nations will not claim exemption from taxes which are, in fact, no more than charges for public utility services.

2. The Office shall be exempt from all import and export customs duties and taxes as well as from limitations and restrictions on the import or export of goods.

XII artikla

Kokoukset

1. Toimisto voi pitää isäntämaassa kokouksia, mukaan lukien seminaarit, kurssit, symposiumit, työpajat ja vastaavat toiminnat.

2. Kokouksen toimitilat katsotaan yleissopimuksen II artiklan 3 §:ssä tarkoitetuiksi Yhdistyneiden kansakuntien huoneistoiksi,

Article XII

Meetings

1. The Office may hold meetings in the Host Country, including seminars, training courses, symposia, workshops and similar activities.

2. The premises of a meeting shall be deemed to constitute premises of the United Nations in the sense of Article II, section 3 of

ja näihin toimitiloihin pääsemiseksi voidaan edellyttää Yhdistyneiden kansakuntien lupaa ja valvontaa.

3. Kaikille kokouksen osallistujille ja kokouksen yhteydessä tehtäviä suorittaville henkilöille annetaan sellaiset helpotukset ja palvelut, jotka ovat tarpeen heidän kokoukseen liittyvien tehtäviensä suorittamiseksi itsenäisesti.

4. Kaikki tarvittavat toimenpiteet toteutetaan, jotta kaikille kokouksen osallistujille ja kokouksen yhteydessä tehtäviä suorittaville henkilöille myönnetään tarvittaessa viisumit ja maahantuloluvat, maksutta ja mahdollisimman nopeasti.

5. Tarvittaessa osapuolet tekevät tapauskohtaisia järjestelyjä, jotka koskevat isäntämaassa pidettävän kokouksen organisaatiota tai rahoitusta tai muita kokoukseen liittyviä asioita.

the General Convention, and access thereto may be subject to the authority and control of the United Nations.

3. All participants and persons performing functions in connection with a meeting shall enjoy such facilities and courtesies as are necessary for the independent exercise of their functions in connection with the meeting.

4. All necessary measures shall be taken to grant visas and entry permits, where required, to all participants and persons performing functions in connection with a meeting, free of charge and as speedily as possible.

5. Where necessary, the Parties shall enter into *ad hoc* arrangements regarding organizational, financial and other matters in relation to a meeting held in the Host Country.

XIII artikla

Toimiston virkamiehet

1. Toimiston virkamiehet saavat isäntämaassa seuraavat erioikeudet, vapaudet ja helpotukset:

a) vapautus lainkäytöstä kaikkiin virkamiehenä antamiinsa suullisiin ja kirjallisiin lausuntoihin nähden sekä virkamiehenä tekemiinsä tekoihin nähden. Tämä vapautus jää voimaan, kun palvelussuhde toimistoon päättyy;

b) vapautus henkilökohtaisesta pidättämisestä ja vangitsemisesta sekä henkilökohtaisten ja työtehtäviin liittyvien tavaroiden ja matkatavaroiden takavarikoinnista sellaisten tekojen osalta, jotka he ovat tehneet suorittaessaan tehtäviään, jollei heitä ole tavattu itse teosta tekemässä rikosta (*flagrante delicto*). Tällaisissa tapauksissa isäntämaa ilmoittaa välittömästi pidättämisestä, vangitsemisesta tai takavarikoinnista toimiston päällikölle;

c) vapautus Yhdistyneiden kansakuntien heille maksamien palkkojen ja muiden maksujen verotuksesta;

d) vapautus asevelvollisuudesta ja muusta pakollisesta palveluksesta isäntämaassa;

Article XIII

Officials of the Office

1. Officials of the Office shall enjoy the following privileges, immunities and facilities in the Host Country:

(a) Immunity from legal process in respect of words spoken or written and all acts performed by them in their official capacity. Such immunity shall continue in force after termination of employment with the Office;

(b) Immunity from personal arrest or detention and from seizure of their personal and official effects and baggage for acts performed in the discharge of their functions, except in case of *flagrante delicto*. In such cases the Host Country shall immediately inform the Head of the Office of the arrest, detention or seizure;

(c) Exemption from taxation on the salaries and other payments made to them by the United Nations;

(d) Exemption from any military service obligations or any other obligatory service in the Host Country;

e) heitä itseään ja heidän perheenjäseniään koskeva vapautus maahantulorajoituksista ja ulkomaalaisten rekisteröintimenettelyistä;

f) heitä itseään koskeva, virallista liiketoimintaa varten myönnettävä vapautus rajoituksista, jotka koskevat liikkumista ja matkustamista isäntämaassa, sekä vastaava heitä itseään ja heidän perheenjäseniään koskeva, virkistäytymistä varten myönnettävä vapautus toimiston päällikön ja isäntämaan kesken sovittavien järjestelyjen mukaisesti;

g) samat ulkomaanvaluuttoja ja myös ulkomaanvaluuttojen määräisten tilien pitämistä koskevat helpotukset, jotka myönnetään isäntämaahan akkreditoiduille diplomaattisten edustustojen jäsenille;

h) samat heitä itseään, heidän perheenjäseniään ja heidän huollettavanaan olevia perheensä jäseniä koskevat suojeluun ja kotiuttamiseen liittyvät helpotukset, jotka myönnetään kansainvälisten kriisien aikana diplomaattisille edustajille;

i) virkamiehillä, jotka eivät ole isäntämaan kansalaisia eivätkä asu isäntämaassa,

i) on oikeus tuoda maahan tullitta huonekalujaan ja tavaroitaan ottaessaan tehtävänsä vastaan ensimmäistä kertaa;

ii) on samat oikeudet moottoriajoneuvon tullittomaan ja verottomaan maahantuontiin, jotka myönnetään vastaavan arvoisille Suomessa toimivien ulkomaiden diplomaattisten edustustojen virkamiehille;

j) virkamiehillä on tehtäviensä päätyttyä isäntämaassa oikeus viedä maasta huonekalunsa ja henkilökohtaiset tavaransa, mukaan lukien moottoriajoneuvot, tullitta ja verotta;

k) jonkin veron määräytyessä asumisperusteisesti niitä ajanjaksoja, joina toimiston virkamiehet oleskelevat isäntämaassa suorittaakseen tehtäviään, ei katsota asumisajaksi.

2. Virkamiehet, jotka ovat isäntämaan kansalaisia tai asuvat pysyvästi isäntämaassa, sekä harjoittelijat ja Yhdistyneiden kansakuntien vapaaehtoisohjelmaan osallistuvat saavat ainoastaan yleissopimuksen 18 §:n mukaiset erioikeudet ja vapaudet.

(e) Exemption for themselves and for their Family Members from immigration restrictions or alien registration procedures;

(f) Exemption for themselves, for the purpose of official business, from any restriction on movement and travel inside the Host Country, and similar exemption for themselves and for their Family Members for recreation in accordance with arrangements to be agreed upon between the Head of the Office and the Host Country;

(g) In regard to foreign exchange, including holding accounts in foreign currencies, enjoyment of the same facilities as are accorded to members of diplomatic missions accredited to the Host Country;

(h) The same protection and repatriation facilities for themselves and their Family Members, and dependent members of their families as are accorded in time of international crisis to diplomatic envoys;

(i) Officials that are not nationals or residents of the Host Country shall:

i) have the right to import free of duty their furniture and effects at the time of first taking up their post;

ii) be accorded the same rights to import free of duty and other taxes a motor vehicle as are accorded to officials of comparable rank of foreign diplomatic missions in Finland.

(j) Officials shall be entitled, on the termination of their functions in the Host Country, to export their furniture and personal effects, including motor vehicles, free of duties and taxes.

(k) Where the incidence of any form of taxation depends upon residence, periods during which Officials of the Office are present in the Host Country for the discharge of their functions shall not be considered as periods of residence.

2. Officials of the nationality of the Host Country or with permanent residency status in the Host Country, as well as interns and United Nations Volunteers, shall enjoy only the privileges and immunities provided for in Section 18 of the General Convention.

XIV artikla

Toimiston päällikkö ja ylemmät virkamiehet

1. Toimiston päällikkö toimii pääasiallisena viestintäkanavana suhteessa isäntämaahan kaikissa UNOPSia koskevissa asioissa. Toimiston päälliköllä on pääjohtajan puolesta täysi vastuu ja viimekätinen toimivalta UNOPSin toimintaan ja palveluihin nähden isäntämaassa niiden kaikilta osin. Toimiston päällikkö ylläpitää UNOPSin puolesta yhteyksiä isäntämaan asianomaisiin elimiin ja tiedottaa isäntämaalle UNOPSin toimintaperiaatteista, arviointiperusteista ja menettelyistä. Toimiston päällikkö auttaa tarvittaessa isäntämaata laatimaan apupyyntöjä UNOPSille.

2. Toimiston päällikkö, joka ei ole Suomen kansalainen tai asu Suomessa, sekä hänen puolisonsa ja alaikäiset lapsensa, jotka eivät ole Suomen kansalaisia tai asu Suomessa, saavat toimiston päällikön oleskellessa isäntämaassa ne erioikeudet, vapaudet ja helpotukset, jotka myönnetään isäntämaahan akkreditoiduille ulkomaiden edustustojen päälliköille, sanotun vaikuttamatta edellä olevan XIII artiklan määräysten soveltamiseen. Lisäksi kaikki toimistoon määrätyt virkamiehet, joiden virka-arvo on P/L-5 tai IICA3 luokkaa tai sitä korkeampi ja jotka eivät ole Suomen kansalaisia tai asu Suomessa, sekä heidän puolisonsa ja alaikäiset lapsensa, jotka eivät ole Suomen kansalaisia tai asu Suomessa, saavat ne erioikeudet, vapaudet ja helpotukset, jotka myönnetään isäntämaahan akkreditoiduille ulkomaiden edustustojen diplomaattisen henkilökunnan jäsenille, sanotun vaikuttamatta edellä olevan XIII artiklan määräysten soveltamiseen. Heidän nimensä merkitään isäntämaan ylläpitämään diplomaattilistaan.

XV artikla

Vapautuksesta luopuminen

Article XIV

Head of the Office and Senior Officials

1. The Head of the Office shall be the principal channel of communication with the Host Country on all UNOPS matters. The Head of the Office shall, on behalf of the Executive Director, have full responsibility and ultimate authority for the UNOPS activities and services in all their aspects in the Host Country. The Head of the Office shall, on behalf of UNOPS, maintain liaison with the appropriate organs of the Host Country, and shall inform it of the policies, criteria and procedures of UNOPS. The Head of the Office shall assist the Host Country, as may be required, in the preparation of requests for UNOPS assistance.

2. Without prejudice to the provisions of Article XIII above, the Head of the Office, if he or she is not a national or resident of Finland, and his or her spouse and minor children who are not nationals or residents of Finland shall during his or her residence in the Host Country enjoy the privileges, immunities and facilities granted to heads of accredited foreign missions to the Host Country. Furthermore, without prejudice to the provisions of Article XIII above, all Officials assigned to the Office and having the rank of P/L-5 or IICA3 and above who are not nationals or residents of Finland, and their spouses and minor children who are not nationals or residents of Finland, shall be accorded the privileges, immunities and facilities granted to diplomatic staff at missions accredited to the Host Country. Their names shall be included in the diplomatic list held by the Host Country.

Article XV

Waiver of Immunity

Tässä sopimuksessa tarkoitetut erioikeudet ja vapaudet myönnetään Yhdistyneiden kansakuntien eduksi eikä erioikeudet ja vapaudet saavien henkilöiden henkilökohtaiseksi eduksi. Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerillä on oikeus ja velvollisuus luopua näiden henkilöiden saamasta vapautuksesta kaikissa tapauksissa, joissa siitä voidaan luopua haittaamatta Yhdistyneiden kansakuntien etuja.

Privileges and immunities referred to in this Agreement are granted in the interest of the United Nations and not for the personal benefit of the persons to which such privileges and immunities are being granted. The right and the duty to waive the immunity of these persons, in any case where it can be waived without prejudice to the interests of the United Nations, shall lie with the Secretary-General of the United Nations.

XVI artikla

Isäntämaahan tulo, sieltä poistuminen sekä siellä liikkuminen ja oleskelu

Kaikki tarvittavat toimenpiteet toteutetaan, jotta toimiston virkamiehille ja heidän perheenjäsenilleen myönnetään tarvittaessa viisumit sekä maahantulo- ja oleskeluluvat mahdollisimman nopeasti ja maksutta.

Article XVI

Entry into, Exit from, Movement and Sojourn within the Host Country

All necessary measures shall be taken to grant visas, entry and residency permits or licenses, where required, to Officials of the Office and their Family Members as promptly as possible and free of charge.

XVII artikla

Yhdistyneiden kansakuntien laissez-passer-todistukset, muut todistukset ja viisumit

1. Isäntämaa tunnustaa ja hyväksyy toimiston ja muiden Yhdistyneiden kansakuntien yksiköiden virkamiehille myönnetyt Yhdistyneiden kansakuntien laissez-passer-todistukset voimassa oleviksi matkustusasiakirjoiksi.

2. Yleissopimuksen 26 §:n määräysten mukaisesti isäntämaa tunnustaa ja hyväksyy Yhdistyneiden kansakuntien todistukset, jotka on annettu tehtäviä suorittaville asiantuntijoille ja muille henkilöille, jotka matkustavat UNOPSin tai muun Yhdistyneiden kansakuntien yksikön tehtävissä.

3. Kaikille tässä sopimuksessa tarkoitetuille henkilöille myönnetään matkustamista nopeuttavia helpotuksia. Kaikki tarvittavat toimenpiteet toteutetaan, jotta tässä sopimuksessa tarkoitetuille henkilöille, heidän huollettavilleen ja muille henkilöille, jotka kutsutaan toimistoon sen virallisen työn ja toiminnan yhteydessä, myönnetään tarvittaessa viisumit ja maahantuloluvat maksutta ja mahdollisimman nopeasti.

Article XVII

United Nations Laissez-Passer, Certificates and Visas

1. The Host Country shall recognize and accept the United Nations laissez-passer issued to Officials of the Office and any other United Nations entity as a valid travel document.

2.In accordance with the provisions of Section 26 of the General Convention, the Host Country shall recognize and accept the United Nations certificate issued to experts on mission and other persons travelling on business for UNOPS or any other United Nations entity.

3.All persons referred to in this Agreement shall be granted facilities for speedy travel. All necessary measures shall be taken to grant visas, entry permits or licenses, where required, free of charge and as promptly as possible to the persons referred to in this Agreement, their dependents and other persons invited to the Office in connection with the official work and activities of the Office.

XVIII artikla

Henkilökortit

1. Toimiston päällikön pyynnöstä isäntämaa myöntää toimiston virkamiehille sekä heidän perheenjäsenilleen, jotka eivät ole Suomen kansalaisia tai asu Suomessa, henkilökortit, jotka todistavat heidän tähän sopimukseen perustuvan asemansa.

2. Isäntämaan toimivaltaisen virkamiehen pyynnöstä tässä sopimuksessa tarkoitettujen henkilöiden on esitettävä henkilökorttinsa, tarvitsematta luovuttaa sitä.

Article XVIII

Identification Cards

1. At the request of the Head of the Office, the Host Country shall issue identification cards to the Officials of the Office, as well as to their Family Members who are not Finnish nationals or residents of Finland, certifying their status under this Agreement.

2.Upon the demand of an authorized official of the Host Country, persons referred to in this Agreement shall be required to present, without having to surrender, their identification cards.

XIX artikla

Liput, tunnukset ja merkinnät

Toimistolla on oikeus pitää Yhdistyneiden kansakuntien lippua, logoa, tunnuksia ja merkintöjä näkyvillä toimiston toimitiloissa sekä virallisiin tarkoituksiin käytettävissä ajoneuvoissa.

Article XIX

Flags, Emblems and Markings

The Office shall be entitled to display the United Nations flag, logo, emblems and markings in the Premises of the Office and on vehicles used for official purposes.

XX artikla

Sosiaaliturva

1. Yhdistyneiden kansakuntien yhteisellä eläkerahastolla ja UNOPSin huoltorahastolla on isäntämaassa oikeuskelpoisuus, ja ne saavat samat vapautukset, erioikeudet ja vapaudet kuin Yhdistyneet kansakunnat sinänsä.

2. Isäntämaa ei ole velvollinen vapauttamaan tuloverosta toimiston entisille virkamiehille ja heidän perheenjäsenilleen maksettavia eläkkeitä tai elinkorkoja.

3. Ollessaan palvelussuhteessa toimistoon toimiston virkamiehet, kansalaisuudestaan riippumatta, vapautetaan isäntämaan sellaisen lainsäädännön soveltamisesta, joka koskee pakollista kuulumista isäntämaan sosiaaliturvajärjestelmiin ja pakollisia maksuja niihin. Yleissopimuksen V artiklassa tarkoitetut Yhdistyneiden kansakuntien virkamiehet kuuluvat Yhdistyneiden kansakuntien sairausvakuutusjärjestelmien piiriin. Toimisto pyytää muuta toimistoon määrättyä henkilös-

Article XX

Social Security

1. The United Nations Joint Pension Fund and the UNOPS Provident Fund shall enjoy legal capacity in the Host Country and shall enjoy the same exemptions, privileges and immunities as the United Nations itself.

2. The Host Country shall not be obliged to exempt from income tax pensions or annuities paid to former Officials of the Office and their Family Members.

3. The Officials of the Office, irrespective of nationality, shall be exempt from the laws of the Host Country on mandatory coverage under, and compulsory contributions to, the social security schemes of the Host Country during their service with the Office. Officials of the United Nations within the meaning of Article V of the General Convention have access to medical insurance schemes provided by the United Nations. The Office will request other personnel assigned to the Office

töä ottamaan asianmukaisen Suomessa sovellettavan sairausvakuutuksen siksi ajaksi, jona se on palvelussuhteessa toimistoon, sekä todistamaan UNOPSille ottaneensa vakuutuksen.

4. Edellä olevia määräyksiä sovelletaan soveltuvin osin toimiston virkamiesten perheenjäseniin, jolleivät he ole ansiotyössä tai toimi yrittäjinä isäntämaassa tai kuulu isäntämaan sosiaaliturvajärjestelmien piiriin.

to obtain appropriate medical insurance applicable in Finland for the duration of their service with the Office and to submit proof thereof to UNOPS.

4. The provisions above shall apply *mutatis mutandis* to the Family Members of the Officials of the Office unless they are employed or self-employed in the Host Country or are subject to the social security schemes of the Host Country.

XXI artikla

Perheenjäsenten pääsy työmarkkinoille ja viisumien ja oleskelulupien myöntäminen kotitaloustyöntekijöille

1. Isäntämaa myöntää luvat, jotka mahdollistavat toimiston virkamiesten perheenjäsenille työn tekemisen heidän kansalaisuudestaan riippumatta. Nämä työntekoon liittyvät asiakirjat myönnetään siten kuin lailla säädetään.

2. Isäntämaa sitoutuu tarvittaessa myöntämään toimiston virkamiesten kotitaloustyöntekijöille viisumit, oleskeluluvat ja muut asiakirjat mahdollisimman nopeasti.

3. Isäntämaa sitoutuu tarvittaessa avustamaan toimiston virkamiehiä mahdollisimman paljon tilojen saamiseksi asumiskäyttöön.

Article XXI

Access to the Labour Market for Family Members and Issuance of Visas and Residence Permits to Household Employees

1. The Host Country shall grant permits that allow Family Members, irrespective of nationality, of Officials of the Office to work. The issuance of such documentation for employment shall be as regulated by law.

2. The Host Country undertakes to issue visas and residence permits and any other documents, where required, to household employees of Officials of the Office as speedily as possible.

3. The Host Country undertakes to assist Officials of the Office, as much as possible, in obtaining premises for use as residences, where necessary.

XXII artikla

Yhteistyö isäntämaan kanssa

1. Kaikkien tällä sopimuksella myönnettyjä erioikeuksia ja vapauksia nauttivien henkilöiden on noudatettava isäntämaan säädöksiä ja määräyksiä, eivätkä he saa puuttua isäntämaan sisäisiin asioihin, sanotun vaikuttamatta näihin erioikeuksiin ja vapauksiin.

2. Toimisto toimii kaikkina aikoina yhteistyössä isäntämaan kanssa helpottaakseen asianmukaista oikeudenhoitoa, varmistaakseen poliisin määräysten noudattamisen ja estääkseen väärinkäytökset, jotka liittyvät tässä sopimuksessa tarkoitetuille henkilöille myön-

Article XXII

Cooperation with the Host Country

1. Without prejudice to the privileges and immunities accorded by this Agreement, it is the duty of all persons enjoying such privileges and immunities to respect the laws and regulations of the Host Country, and not to interfere in the internal affairs of the Host Country.

2. Without prejudice to the facilities, privileges and immunities referred to in this Agreement, the Office shall, at all times, cooperate with the Host Country to facilitate the proper administration of justice, secure the observance of police regulations and prevent the occurrence of any abuse in connection

nettyihin helpotuksiin, erioikeuksiin ja vapauksiin, sanotun vaikuttamatta tässä sopimuksessa tarkoitettuihin helpotuksiin, erioikeuksiin ja vapauksiin.

XXIII artikla

Lisäsopimukset

1. Toimiston hallintoa ja varainhoitoa koskevia järjestelyjä voidaan tarvittaessa tehdä lisäsopimuksilla.

2. Osapuolet voivat tehdä myös muita asianmukaisiksi katsomiaan lisäsopimuksia tai järjestelyjä.

XXIV artikla

Riitojen ratkaiseminen

1. UNOPS huolehtii sellaisten riitojen ratkaisemisesta,

a) jotka syntyvät sellaisista yksityisoikeudellisista sopimuksista ja riidoista, joissa toimisto on osapuolena;

b) joissa on osallisena tässä sopimuksessa tarkoitettu vapautuksen saanut henkilö, jollei tästä vapautuksesta ole luovuttu.

2. Toimiston ja isäntämaan välinen riita, joka syntyy tästä sopimuksesta tai lisäsopimuksesta tai liittyy niihin ja jota ei ratkaista neuvotteluilla tai muulla sovitulla ratkaisumenettelyllä, saatetaan jommankumman osapuolen pyynnöstä kolmen välimiehen välimiesoikeuden ratkaistavaksi. Kumpikin osapuoli nimeää yhden välimiehen, ja näin nimetyt kaksi välimiestä nimeävät kolmannen välimiehen, joka toimii välimiesoikeuden puheenjohtajana. Jollei jompikumpi osapuoli ole kuudenkymmenen (60) päivän kuluessa välimiesmenettelyn pyytämisestä nimennyt välimiestä tai jollei kolmatta välimiestä ole nimetty kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa kahden muun välimiehen nimeämisestä, kumpi tahansa osapuoli voi pyytää Kansainvälisen tuomioistuimen puheenjohtajaa nimeämään kyseisen välimiehen. Välimiesoikeus päättää omista menettelyistään, ja kaikki päätökset edellyttävät vähintään kahden välimiehen yksimielisyyttä. Välimiesoi-

with the facilities, privileges and immunities accorded to persons referred to in the present Agreement.

Article XXIII

Supplemental Agreements

1. Arrangements of an administrative and financial nature concerning the Office may be made by supplemental agreements, as appropriate.

2. The Parties may enter into any other supplemental agreements or arrangements as the Parties may deem appropriate.

Article XXIV

Settlement of Disputes

1. UNOPS shall make provisions for the settlement of:

(a) disputes arising out of contracts and disputes of a private law character to which the Office is a party;

(b) disputes involving any person referred to in this Agreement who enjoys immunity, if such immunity has not been waived.

2. Any dispute between the Office and the Host Country arising out of, or relating to, this Agreement or any supplemental agreement which is not settled by negotiation or another agreed mode of settlement shall, at the request of either Party, be submitted to an arbitral tribunal of three arbitrators. Each Party shall appoint one arbitrator, and the two arbitrators so appointed shall appoint a third, who shall be the chairperson of the tribunal. If, within sixty (60) days of the request for arbitration, a Party has not appointed an arbitrator, or if, within thirty (30) days of the appointment of the two arbitrators, the third arbitrator has not been appointed, either Party may request the President of the International Court of Justice to appoint the arbitrator referred to. The tribunal shall determine its own procedures, and all decisions shall require the agreement of at least two arbitrators. The fees and expenses of the tribunal shall be borne by the Parties as assessed by the tribunal. The arbitral award shall contain a statement of the

keuden maksuista ja kuluista vastaavat osapuolet välimiesoikeuden arvion mukaisesti. Välimiesoikeuden ratkaisu sisältää ratkaisun perustelut, ja ratkaisu on lopullinen ja osapuolia sitova.

XXV artikla

Loppumääräykset

1. Jos isäntämaa tekee sopimuksen, jolla myönnetään edullisempi kohtelu kuin se, joka UNOPSille myönnetään tällä sopimuksella, UNOPSilla on oikeus pyytää, että vastaavaa kohtelua sovelletaan myös UNOPSiin.

2. Tätä sopimusta voidaan muuttaa osapuolten välisellä kirjallisella sopimuksella. Esiin tulevat asiat, joista tässä sopimuksessa ei ole määräyksiä, ratkaistaan osapuolten kesken noudattaen sovellettavia Yhdistyneiden kansakuntien asianomaisten elinten päätöslauselmia ja päätöksiä. Kumpikin osapuoli harkitsee kaikkia toisen osapuolen tämän kohdan mukaisesti tekemiä ehdotuksia kaikilta osin ja myötämielisesti.

3. Kumpikin osapuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla asiasta kirjallisesti toiselle osapuolelle, ja sopimuksen voimassaolo päättyy kuuden kuukauden kuluttua tämän ilmoituksen vastaanottamisesta. Tällaisen irtisanomisilmoituksen estämättä sopimus pysyy voimassa niin kauan, että toimiston toiminnat isäntämaassa ja toimiston omaisuuden selvitys saadaan saatetuksi asianmukaisesti päätökseen ja että kaikki vireillä olevat asiat, jotka koskevat tämän sopimuksen täytäntöönpanoa ja osapuolten välisten tähän sopimukseen liittyvien riitojen ratkaisemista, saadaan ratkaistuksi.

4. Molemmat osapuolet allekirjoittavat tämän sopimuksen. Sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun Suomen hallitus ja toimisto ovat ilmoittaneet toisilleen, että ne menettelyt, joita kummaltakin osapuolelta edellytetään, jotta tämä sopimus sitoisi niitä, on saatettu päätökseen.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet, asianmukaisesti nimetyt osapuolten edustajat, ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen Suomen

reasons on which it is based and shall be final and binding on the Parties.

Article XXV

Final Provisions

1. It is understood that, should the Host Country enter into an agreement which accords a more favourable treatment than that accorded to UNOPS in this Agreement, UNOPS shall have the right to request that similar treatment be also extended to UNOPS.

2. This Agreement may be modified by written agreement between the Parties. Any relevant matter for which no provision is made in this Agreement shall be settled by the Parties under the relevant resolutions and decisions of the appropriate organs of the United Nations. Each Party shall give full and sympathetic consideration to any proposal advanced by the other Party under this paragraph.

3. This Agreement may be terminated by either Party by written notice to the other and shall terminate six months after receipt of such notice. Notwithstanding any such notice of termination, this Agreement shall remain in force to allow the orderly termination of the Office's operations in the Host Country and the liquidation of the Property of the Office, as well as to settle all pending matters relating to the implementation of this Agreement and the resolution of any dispute between the Parties in relation to this Agreement.

4. This Agreement shall be subject to the signature of both Parties. It shall enter into force on the thirtieth day after the date on which the Government of Finland and the Office have notified each other of the completion of the procedures required for each of them to be bound by this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, duly appointed representatives of the Parties, have signed the present Agreement

hallituksen ja UNOPSin välillä .... päivänä .... kuuta 2019 kahtena englanninkielisenä alkuperäiskappaleena.

Suomen hallituksen puolesta

Ville Skinnari
kehitysyhteistyö- ja
ulkomaankauppakauppaministeri

Yhdistyneiden kansakuntien puolesta,
UNOPSin edustaessa järjestöä

Grete Faremo
apulaispääsihteeri ja
UNOPSin pääjohtaja

between the Government of Finland and UNOPS on this 12 day of August 2019, in the English language, in two originals.

For the Government of Finland

Mr. Ville Skinnari
Minister for Development
Cooperation and Foreign Trade

For the United Nations
as represented by UNOPS

Ms. Grete Faremo
Under-Secretary General and
Executive Director of UNOPS